

Faculteit der Maatschappij en Gedragwetenschappen
Graduate School of Child Development and Education

Onderwijs- en Examenregeling (OER) 2019-2020
Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs

Deel A: Facultair deel

1. Algemene bepalingen

Artikel A.1.1 Toepasselijkheid regeling

Artikel A.1.2 Begripsbepalingen

2. Vooropleiding en toelating

Artikel A.2.1 Vooropleiding

Artikel A.2.2 Aanmelding en inschrijving

Artikel A.2.3 Toelatingscommissie

Artikel A.2.4 Toelatingsprocedure

Artikel A.2.5 Weigering of beëindiging inschrijving (iudicium abeundi)

3. Inrichting opleiding

Artikel A.3.1 Indeling studiejaar

Artikel A.3.2 Inrichting van de opleiding en deelname aan onderwijs

4. Toetsing en examinering

Artikel A.4.1 Deelname aan tentamens

Artikel A.4.2 Vorm van tentaminering

Artikel A.4.3 Mondelinge tentamens

Artikel A.4.4 Vaststelling en bekendmaking van de uitslag

Artikel A.4.5 Tentamengelegenheden

Artikel A.4.6 Cijfers en overige resultaten

Artikel A.4.7 Vrijstelling

Artikel A.4.8 Geldigheidsduur resultaten

Artikel A.4.9 Inzagerecht

Artikel A.4.10 Nabespreking

Artikel A.4.11 Masterexamen

Artikel A.4.12 Getuigschrift en verklaring

Artikel A.4.13 Fraude en plagiaat

5. Studiebegeleiding en studievoortgang

Artikel A.5.1 Studievoortgangsadministratie en studiebegeleiding

Artikel A.5.2 Aanpassingen ten behoeve van een student met een functiebeperking

6. Onderwijsevaluatie

Artikel A.6.1 Onderwijsevaluatie

7. Hardheidsclausule

Artikel A.7.1 Hardheidsclausule

8. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel A.8.1 Wijziging en periodieke beoordeling deel A

Artikel A.8.2 Overgangsbepalingen

Artikel A.8.3 Bekendmaking

Artikel A.8.4 Inwerkingtreding

Deel B: Opleidings specifiek deel

1. Algemene bepalingen

- Artikel B.1.1 Begripsbepalingen
- Artikel B.1.2 Gegevens opleiding
- Artikel B.1.3 Instroommoment

2. Doelstellingen en eindtermen van de opleiding

- Artikel B.2.1 Doelstelling opleiding
- Artikel B.2.2 Eindtermen

3. Nadere toelatingseisen

- Artikel B.3.1 Toelatingseisen
- Artikel B.3.2 Toelatingsprocedure
- Artikel B.3.3 Aangepaste trajecten
- Artikel B.3.4 Uiterste termijn aanmelding
- Artikel B.3.5 Taaleisen Nederlands bij Nederlandstalige masteropleidingen
- Artikel B.3.6 Major Teaching

4. Opbouw van het curriculum

- Artikel B.4.1 Samenstelling opleiding
- Artikel B.4.2 Verplichte onderwijseenheden
- Artikel B.4.3 Keuzeruimte
- Artikel B.4.4 Onderdelen elders
- Artikel B.4.5 Praktijkdeel
- Artikel B.4.6 Vrij programma
- Artikel B.4.7 Collegedag
- Artikel B.4.8 Volgordelijkheid tentamens
- Artikel B.4.9 Nadere voorwaarden aanmelding voor onderwijseenheden en tentamens
- Artikel B.4.10 Nadere voorwaarden tentamengelegenheden
- Artikel B.4.11 Deelname aan onderwijs (aanwezigheidsverplichting)
- Artikel B.4.12 Nadere voorwaarden vrijstelling
- Artikel B.4.13 Geldigheidsduur resultaten
- Artikel B.4.14 Graad

5. Onderwijs, toetsing en examinering

- Artikel B.5.1 Taal waarin het onderwijs wordt verzorgd
- Artikel B.5.2 Studiehandleiding
- Artikel B.5.3 Vaststelling en bekendmaking uitslag examenonderdelen
- Artikel B.5.4 Cijfers en overige resultaten
- Artikel B.5.5 Beoordeling Onderwijspraktijk
- Artikel B.5.6 Beoordeling eindwerken
- Artikel B.5.7 Nadere bepalingen voor het masterexamen

6. Onderwijsevaluatie

- Artikel B.6.1 Onderwijsevaluatie

7. Overgangs- en slotbepalingen

- Artikel B.7.1 Wijziging en periodieke beoordeling deel B
- Artikel B.7.2 Bekendmaking
- Artikel B.7.3 Inwerkingtreding

Bijlage 1 – Regeling minor Educatie en Educatieve module

DEEL A
Facultair deel

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

Artikel A.1.1 Toepasselijkheid regeling

1. Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen, de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen en de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (hierna ook te noemen: de opleiding). Deze opleidingen worden verzorgd aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen (hierna ook te noemen: de faculteit) door de Interfacultaire Lerarenopleidingen (ILO) (hierna ook te noemen: de ILO) van de Universiteit van Amsterdam, samen met scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam en omgeving waarmee de ILO samenwerkingscontracten heeft afgesloten (hierna te noemen: de ILO-opleidingsscholen).
2. Deze regeling bestaat uit een facultair (A) deel en een opleidingsspecifiek deel (B). Deel A bevat algemene bepalingen en is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleidingen van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen. Deel B bevat opleidingsspecifieke bepalingen. Deel A en deel B samen vormen de Onderwijs- en Examenregeling van de opleiding.
3. Deze regeling kan van overeenkomstige toepassing worden verklaard op de gezamenlijke opleidingen en onderwijseenheden, bedoeld in artikel 7.3c WHW, die mede door de faculteit worden verzorgd.
4. Deze regeling is van toepassing op een ieder die voor (onderwijseenheden van) de opleiding is ingeschreven, ongeacht het studiejaar, waarin de student voor het eerst voor (onderwijseenheden van) de opleiding werd ingeschreven.
5. Deel B van deze Onderwijs- en Examenregeling kan voor de desbetreffende opleiding aanvullende algemene bepalingen omvatten.

Artikel A.1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. EC (European Credit) een studiepuntenpunt met een studielast van 28 uren studie;
- b. examen: het masterexamen van de opleiding, conform artikel 7.3 van de wet;
- c. examencommissie: de examencommissie van een of meer opleidingen van de faculteit conform artikel 7.12 van de wet;
- d. examinator: degene die door de examencommissie wordt aangewezen voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag, conform artikel 7.12c van de wet;
- e. fraude en plagiaat: het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt, zie voor de complete regeling '[Fraude- en Plagiaat Studenten UvA](#)'
- f. joint degree: een graad die een instelling verleent, samen met een of meer instellingen in binnen- of buitenland, nadat de student een studieprogramma (een opleiding, afstudeerrichting of specifiek programma binnen een opleiding) heeft doorlopen waarvoor de samenwerkende instellingen samen verantwoordelijk zijn;
- g. onderwijseenheid: een onderdeel van een opleiding waaraan een tentamen is verbonden;
- h. opleiding: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken en waaraan een examen is verbonden. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- i. opleidingsstatuut: het opleidingsspecifieke deel van het studentenstatuut conform artikel 7.59 van de wet; zie <http://student.uva.nl/ilo/az>;
- j. periode: een deel van een semester;

- k. praktische oefening: het deelnemen aan een practicum of andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde (academische) vaardigheden.
Voorbeelden van een praktische oefening:
- het maken van een scriptie of thesis;
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht;
 - het deelnemen aan computerpractica;
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden of
 - het doorlopen van een stage;
- l. programma: het totaal en de samenhang van de onderdelen, de onderwijsvormen, de contacturen, de toets- en tentamenvormen, de voorgeschreven literatuur;
- m. scriptie: een onderwijseenheid die bestaat uit literatuuronderzoek en/of een overige bijdrage aan wetenschappelijk onderzoek, in alle gevallen leidend tot een schriftelijk verslag daarover;
- n. thesis: zie scriptie;
- o. SIS: het Studenten Informatie Systeem;
- p. studiegids: de gids van de opleiding die een nadere uitwerking van de opleiding-specifieke bepalingen en overige opleidingspecifieke informatie bevat. De studiegids is elektronisch beschikbaar via <http://studiegids.uva.nl>;
- q. studielast: de studielast van de onderwijseenheid waarop een tentamen betrekking heeft, uitgedrukt in studiepunten = EC. De studielast van 1 jaar (1680 uur) is 60 studiepunten/EC;
- r. studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daarop volgende kalenderjaar;
- s. toelatingscommissie: de commissie die namens de decaan beoordeelt of een gegadigde aan de eisen voldoet om toegelaten te worden tot de gekozen masteropleiding;
- t. universiteit: de Universiteit van Amsterdam;
- u. wet: de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Zie voor begripsbepalingen ook deel B van deze regeling. De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Hoofdstuk 2 – Vooropleiding en toelating

Artikel A.2.1 Vooropleiding

1. Voor de inschrijving voor een masteropleiding is een bachelorgraad vereist, behaald in het wetenschappelijk onderwijs. Aan welke eisen de bachelorgraad moet voldoen, is bepaald in deel B.
2. Ingeval een gegadigde niet beschikt over een bachelorgraad, zoals bedoeld in het eerste lid, beoordeelt de toelatingscommissie van de opleiding de geschiktheid om tot de opleiding toegelaten te worden aan de hand van de vereisten, bepaald in deel B.
3. Voor de inschrijving in een masteropleiding tot leraar voor de periode van voorbereidend hoger onderwijs, geldt als vooropleidingseis dat aan betrokkene de Mastergraad in het desbetreffende vakgebied, bedoeld in artikel 7.10a van de wet, is verleend.

Artikel A.2.2 Aanmelding en inschrijving

De uiterste datum voor aanmelding voor de masteropleiding staat vermeld in artikel B.3.4.

Artikel A.2.3 Toelatingscommissie

1. De decaan stelt een of meer toelatingscommissies in.
2. De decaan wijst de leden daarvan aan op voordracht van de examencommissie.

Artikel A.2.4 Toelatingsprocedure

1. De toelating tot de opleiding is opgedragen aan de examencommissie of een door haar gemandateerde toelatingscommissie.
2. Met het oog op de toelating tot de opleiding stelt de toelatingscommissie een onderzoek in naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de kandidaat. In aanvulling op schriftelijke bewijzen van de gevolgde opleiding(en) kan de commissie bepaalde kennis, inzicht en vaardigheden laten toetsen door deskundigen in of buiten de universiteit. De commissie betreft bij haar onderzoek de kennis van de taal waarin het onderwijs wordt verzorgd.
3. De kandidaat ontvangt een toelatingbewijs dan wel een afwijzende beslissing. Hiertegen is binnen zes weken beroep mogelijk bij het College van beroep voor de examens (Cobex).

Artikel A.2.5 Weigering of beëindiging inschrijving (iudicium abeundi)

1. Op grond van het bepaalde in artikel 7.42a van de wet kan de decaan of de examencommissie in uitzonderlijke gevallen het College van Bestuur verzoeken de inschrijving van een student voor een opleiding te beëindigen dan wel te weigeren, als die student door gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door de student gevolgde opleiding de student opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.
2. Indien jegens een student vermoedens van ongeschiktheid bestaan zoals omschreven in het eerste lid, stelt de examencommissie of de decaan een onderzoek in, waarvan de student onverwijld op de hoogte wordt gesteld. De examencommissie of de decaan brengt geen advies uit dan na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen en nadat de betrokken student in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord.

Hoofdstuk 3 – Inrichting opleiding*Artikel A.3.1 Indeling studiejaar*

1. De opleiding wordt verzorgd in een jaarindeling zoals beschreven in het besluit [Jaarindeling](#).

Artikel A.3.2 Inrichting opleiding en deelname aan onderwijs

1. De opleiding omvat de onderwijseenheden die in deel B van de Onderwijs- en Examenregeling zijn opgenomen.
2. De opleiding heeft een omvang van 60 EC.
3. De opleiding bestaat uit een verplicht deel en een individuele masterscriptie/-thesis of wetenschappelijke stage en, indien van toepassing, een vakspecifiek facultatief deel, zoals nader bepaald in deel B.
4. Nadere voorwaarden met betrekking tot aanmelding voor deelname aan een onderwijseenheid zijn, voor zover van toepassing, opgenomen in deel B.

Hoofdstuk 4 – Toetsing en examinering*Artikel A.4.1 Deelname aan tentamens*

De student die zich op de juiste wijze heeft aangemeld voor deelname aan een onderwijseenheid en hiervoor is toegelaten, is voor die onderwijseenheid tevens automatisch aangemeld voor deelname aan het bij deze onderwijseenheid behorende tentamen en, indien het tentamen met een onvoldoende is afgelegd, herkansing. Nadere bepalingen hieromtrent zijn, voor zover van toepassing, opgenomen in deel B.

Artikel A.4.2 Vorm van tentaminering

1. De wijze waarop en de vorm waarin een onderwijseenheid wordt afgesloten, zijn bepaald in deel B.

2. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan in deel B is bepaald, wordt afgenomen. Nadere regels hieromtrent zijn, indien van toepassing, opgenomen in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.
3. Met betrekking tot een onderwijseenheid die niet meer wordt verzorgd, wordt in deel B een overgangsregeling opgenomen.
4. De verdere gang van zaken bij toetsing en de richtlijnen en aanwijzingen om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.
5. Voor studieonderdelen met een schriftelijk tentamen heeft de student recht op representatieve voorbeeldvragen en uitwerkingen en informatie over de lengte, soort, vragen en inhoud van het tentamen.

Artikel A.4.3 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één student tegelijk getentamineerd, tenzij in deel B voor de desbetreffende onderwijseenheid anders is bepaald.
2. Bij het afnemen van een mondeling tentamen is een tweede examinerende aanwezig, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald. Op verzoek van de student, en met goedkeuring van de examinatoren, kan er een geluidsopname worden gemaakt. Deze geluidsopname wordt bewaard door de universiteit.
3. De verdere gang van zaken bij toetsing en de richtlijnen en aanwijzingen om tentamens en examens te beoordelen en de uitslag ervan vast te stellen, staan beschreven in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel A.4.4 Vaststelling en bekendmaking van de uitslag

1. De examinerende stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen zo spoedig mogelijk vast. Bij de faculteit geldt een uiterlijke nakijktermijn van twintig werkdagen. Indien de opleiding een kortere nakijktermijn heeft, is deze in deel B opgenomen. De examinerende draagt zorg voor het naleven van de nakijktermijn. De examinerende verschaft de onderwijsadministratie van de opleiding de nodige gegevens en de onderwijsadministratie draagt direct hierna zorg voor registratie van de beoordeling. De onderwijsadministratie draagt tevens zorg voor onverwijld bekendmaking van de beoordeling aan de student, met in achtneming van de geldende normen van vertrouwelijkheid.
2. De examinerende stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en maakt deze bekend aan de student. De laatste volzin van het eerste lid is van toepassing.
3. Ten aanzien van een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen bepaalt de examencommissie vooraf op welke wijze en binnen welke termijn de student in kennis wordt gesteld van de uitslag.
4. Bij de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzage- en nabesprekingsrecht als bedoeld in de artikelen A.4.9 en A.4.10, alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.
5. De verdere gang van zaken bij toetsing en de richtlijnen en aanwijzingen om tentamens en examens te beoordelen en de uitslag ervan vast te stellen, staan beschreven in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.
6. Een student kan beroep aantekenen tegen de wijze waarop de uitslag tot stand is gekomen bij het College van beroep voor de examens binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van de uitslag. Indien is voorzien in de mogelijkheid van herbeoordeling door de examinerende wordt de termijn voor het indienen van een beroepschrift niet opgeschort.¹

¹ Studenten worden geacht om wanneer zij beroep bij het Cobex aantekenen, tevens contact op te nemen met de studieadviseur en/of de examencommissie van de opleiding. Dit schort de termijn voor beroep bij het Cobex niet op.

Artikel A.4.5 Tentamengelegenheden

1. Tot het afleggen van tentamens van de opleiding wordt twee maal per studiejaar de gelegenheid gegeven, tenzij in deel B anders is bepaald.
2. Lid 1 is niet van toepassing op een stage of scriptie. In de desbetreffende stagehandleiding of afstudeerregeling zijn de herkansingsmogelijkheden vermeld.
3. In geval van een herkansing geldt de laatste beoordeling.
4. De herkansing voor een tentamen vindt plaats binnen een redelijke termijn na de bekendmaking van de uitslag van het te herkansen tentamen.
5. Nadere voorwaarden met betrekking tot herkansing zijn, indien aan de orde, opgenomen in deel B.

Artikel A.4.6 Cijfers en overige resultaten

1. Cijfers worden gegeven op een schaal van 1 tot en met 10. Cijfers worden gegeven met maximaal 1 decimaal.
2. Het eindcijfer 5.5 of hoger geldt als voldoende.
3. Resultaten die niet in cijfers worden uitgedrukt worden aangeduid als 'aan alle verplichtingen voldaan' (AVV) dan wel 'niet aan verplichtingen voldaan' (NAV) ofwel 'voldoende' (VOL) dan wel 'onvoldoende' (ONV).
4. Bij het niet afleggen van een tentamen of deelnemen aan een andere vorm van afsluitende toetsing wordt het resultaat 'niet aanwezig met poging' (NAP) geregistreerd.
5. Nadere voorwaarden met betrekking tot resultaten zijn, indien aan de orde, opgenomen in hoofdstuk 5 van deel B.

Artikel A.4.7 Vrijstelling

1. De examencommissie kan op schriftelijk verzoek van een student vrijstelling verlenen voor het afleggen van een of meer examenonderdelen.
2. De examencommissie beslist binnen twintig werkdagen na ontvangst van het verzoek.
3. Nadere voorwaarden met betrekking tot vrijstellingen zijn, voor zover aan de orde, opgenomen in deel B en/of in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel A.4.8 Geldigheidsduur resultaten

1. De decaan kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde onderwijseenheden en verleende vrijstellingen beperken, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.
2. In deel B is bepaald voor welke met goed gevolg afgelegde onderwijseenheden en verleende vrijstellingen een beperkte geldigheidsduur geldt.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie in individuele gevallen bepalen dat de geldigheidsduur voor een met goed gevolg afgelegd onderwijseenheden of een verleende vrijstelling met een beperkte geldigheidsduur wordt verlengd.
4. De geldigheidsduur van een deelresultaat is beperkt tot het studiejaar waarin het is afgelegd of tot het einde van de betreffende onderwijseenheid, zoals in deel B is bepaald.

Artikel A.4.9 Inzagerecht

1. Gedurende ten minste twintig werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk (digitaal) tentamen krijgt de student op verzoek inzage in het beoordeelde werk, de daarin gestelde vragen en opdrachten, alsmede zo mogelijk in de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
2. De examinerator kan bepalen dat de in het eerste lid bedoelde inzage of kennisneming geschiedt op een bepaalde plaats en een bepaald tijdstip. De in de vorige volzin bedoelde plaats en tijd worden bekend gemaakt op de digitale leeromgeving van het desbetreffende vak (onderwijseenheid).
3. Indien de student vanwege overmacht of deelname aan onderwijs verhinderd is op de in het tweede lid bedoelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt de student een alternatieve mogelijkheid geboden.

4. Op verzoek van de getentamineerde wordt een kopie van het beoordeelde werk van de student verstrekt.
5. De inzage bedoeld in lid 1 voorziet ook in inzage in deeltentamens, met dien verstande dat als de inzage geschiedt op een bepaalde plaats en bepaald tijdstip (zoals bedoeld in lid 2) de inzage uiterlijk drie werkdagen voor het eindtentamen moet plaatsvinden.
6. Het inzagerecht is onverkort van toepassing op digitale tentamens.

Artikel A.4.10 Nabespreking

1. Indien een collectieve nabespreking is georganiseerd, vindt individuele nabespreking alleen plaats indien de student bij de collectieve bespreking aanwezig is geweest of wanneer de student door overmacht of deelname aan onderwijs niet bij de collectieve bespreking aanwezig kan zijn.
2. De student die voldoet aan het vereiste in lid 1, kan aan de desbetreffende examinerator om een individuele nabespreking verzoeken. De nabespreking geschiedt op een door de examinerator te bepalen plaats en tijdstip.

Artikel A.4.11 Masterexamen

1. De examencommissie stelt de uitslag en de datum van afstuderen vast, indien zij heeft vastgesteld dat de student de tot de opleiding behorende onderwijseenheden met goed gevolg heeft afgelegd.
2. Een getuigschrift kan slechts worden uitgereikt, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat de student aan alle procedurele vereisten heeft voldaan, waaronder de betaling van het collegegeld.
3. In de Regels en Richtlijnen van de examencommissie staan de regels omtrent de toekenning van het predicaat cum laude.

Artikel A.4.12 Getuigschrift en verklaring

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het model van het getuigschrift is vastgesteld door het College van Bestuur. Aan het getuigschrift voegt de examencommissie een diplomasupplement toe dat inzicht verschaft in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding. Het diplomasupplement is gesteld in het Nederlands of in het Engels en voldoet aan het Europese format.
2. Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het eerste lid kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de desbetreffende examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door de student met goed gevolg zijn afgelegd, met daarbij vermeld welke onderwijseenheden dit betrof, het aantal EC dat daarmee is verkregen en wanneer de tentamens zijn behaald.
3. De student dient zelf het diploma aan te vragen via SIS. De examencommissie kan de student die voldoet aan de eisen van het examen, zoals bedoeld in lid 1, actief diplomeren, tenzij de student een verzoek heeft ingediend voor uitstel. De student wordt er tijdig van op de hoogte gesteld indien de examencommissie voornemens is over te gaan tot uitreiking van het getuigschrift, zoals bedoeld in lid 1. De door de examencommissie gehanteerde procedure hiervoor is opgenomen in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel A.4.13 Fraude en plagiaat

1. Het bepaalde in de regeling '[Fraude- en plagiaat Studenten UvA](#)' is onverkort van toepassing.
2. Bij de detectie van plagiaat in teksten wordt gebruik worden gemaakt van elektronische detectieprogramma's. Met het aanleveren van de tekst geeft de student impliciet toestemming tot het opnemen van de tekst in de database van het betreffende detectieprogramma.

Hoofdstuk 5 – Studiebegeleiding en studievoortgang

Artikel A.5.1 Studievoortgangsadministratie en studiebegeleiding

1. De decaan is verantwoordelijk voor een goede registratie van de studieresultaten van de studenten in SIS. Iedere student heeft na de registratie van de beoordeling van een onderwijseenheid via SIS inzage in de uitslag van de betreffende onderwijseenheid en beschikt via SIS tevens over een overzicht van de behaalde resultaten.
2. Ingeschreven studenten kunnen aanspraak maken op studiebegeleiding. De vormen van studiebegeleiding worden vermeld op de studentwebsite van de opleiding; www.student.uva.nl/ilo/az.

Artikel A.5.2 Aanpassingen ten behoeve van een student met een functiebeperking

1. Een student met een functiebeperking kan op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek, in te dienen bij de studieadviseur, in aanmerking komen voor aanpassingen in het onderwijs, de practica en tentamens. Deze aanpassingen worden zo veel mogelijk op hun individuele functiebeperking afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een onderwijseenheid of een tentamen niet wijzigen. In alle gevallen zal de student moeten voldoen aan de eindtermen van de opleiding.
2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek wordt alleen in behandeling genomen als hierbij een aanbeveling van een studentendecaan wordt gevoegd. De aanbeveling mag niet ouder zijn dan twaalf weken en is mede gebaseerd op een recente verklaring van een arts of BIG-geregistreerd psycholoog. In geval van een chronische en/of structurele beperking hoeft de aanbeveling slechts eenmalig te worden verstrekt.
3. Op verzoeken over aanpassingen van onderwijsorganisatie en -logistiek beslist de decaan of namens deze de onderwijsdirecteur dan wel opleidingsdirecteur. Op verzoeken voor aanpassingen die de tentaminering betreffen beslist de examencommissie.
4. Een verzoek tot aanpassing wordt afgewezen indien toekenning ervan een buitenproportioneel beslag legt op de organisatie of de middelen van de faculteit of universiteit.
5. Indien positief op een in het eerste lid bedoelde verzoek is beslist, maakt de student een afspraak met de studieadviseur om te bespreken hoe de voorzieningen worden vormgegeven.
6. Indien de beperking aanleiding geeft tot verlenging van de tijd waarbinnen het tentamen dient te worden afgelegd, verstrekt de examencommissie een verklaring, waaruit het recht op die verlenging blijkt.
7. De verklaring, zoals bedoeld in het zesde lid is ten hoogste één jaar geldig. Op aanbeveling van een studentendecaan kan de geldigheidsduur worden verlengd.

Hoofdstuk 6 – Onderwijsevaluatie

Artikel A.6.1. Onderwijsevaluatie

De evaluatie van het onderwijs vindt plaats op de wijze zoals in deel B bepaald.

Hoofdstuk 7 – Hardheidsclausule

Artikel A.7.1 Hardheidsclausule

In gevallen waarin de Onderwijs- en Examenregeling niet voorziet, en in gevallen waarin sprake is van onevenredige benadeling of onbillijkheid van overwegende aard, beslist de decaan waaronder de opleiding valt, tenzij het de bevoegdheid van de examencommissie betreft.

Hoofdstuk 8 – Overgangs- en slotbepalingen

Artikel A.8.1 Wijziging en periodieke beoordeling deel A

1. Een wijziging van deel A van de Onderwijs- en Examenregeling wordt door de decaan vastgesteld, met in achtneming van de richtlijn ex 9.5 van de wet die door het College van Bestuur met betrekking tot deel A is vastgesteld, alsmede met inachtneming van de bevoegdheden van de medezeggenschapsorganen ter zake.
2. Een wijziging van dit deel van de Onderwijs- en Examenregeling kan slechts betrekking hebben op een lopend studiejaar, indien de belangen van de studenten daardoor aantoonbaar niet worden geschaad.

Artikel A.8.2 Overgangsbepalingen

In afwijking van de vigerende Onderwijs- en Examenregeling gelden voor de studenten die met de opleiding zijn begonnen onder een eerdere Onderwijs- en Examenregeling de in deel B vermelde overgangsbepalingen.

Artikel A.8.3 Bekendmaking

1. De decaan draagt zorg voor een passende bekendmaking van deel A en B van deze regeling, alsmede van elke wijziging daarvan.
2. De Onderwijs- en Examenregeling wordt geplaatst op de website van de faculteit.

Artikel A.8.4 Inwerkingtreding

Deel A van deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2019.

Aldus vastgesteld door de decaan van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen op 22 mei 2019.

Instemming en advies facultaire medezeggenschap,
Opleidingscommissie, d.d. 1 maart 2019
Examencommissie, d.d. 1 maart 2019
Facultaire Studentenraad, d.d. 9 mei 2019

DEEL B

Opleidingsspecifiek deel

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

Artikel B.1.1 Begripsbepalingen

- a. deeltentamen: onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student betreffende een deel van een onderwijseenheid. De beoordeling wordt uitgedrukt in een deeltcijfer.
- b. inspanningsverplichting: in de cursushandleiding gedefinieerde eisen waaraan studenten dienen te voldoen met betrekking tot (a) het respecteren van deadlines voor het inleveren van tentamens, (b) het respecteren van de aanwezigheidsbepalingen, (c) het deelnemen, behoudens overmacht, aan tentamenmomenten en (d) actieve deelname aan het onderwijs, zulks ter beoordeling van de docent(en), zonder dat bij dit laatste de hoogte van behaalde cijfers wordt gekoppeld aan deelname aan een tentamenonderdeel.
- c. onderwijsadministratie/
onderwijssecretariaat: de personen verantwoordelijk voor de studievoortgangsadministratie van de opleiding en zaken m.b.t. cijferlijsten, afstuderen en bullen.
- d. onderwijsdirecteur: de persoon verantwoordelijk voor het integrale management van de Graduate School of Child Development and Education. De onderwijsdirecteur geeft leiding aan de opleidingsdirecteuren en aan de ondersteunende staf van het instituut.
- e. opleidingsdirecteur: de persoon verantwoordelijk voor de inrichting, organisatie, uitvoering en kwaliteit van de opleiding binnen de kaders van de Graduate School of Child Development and Education.
- f. ILO-opleidingsschool: een school waarmee de ILO een langlopende samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten en waar studenten die een stageplaats nodig hebben, het praktijkdeel van de opleiding uitvoeren.
- g. praktijkdeel: stage of baan op een school voor voortgezet onderwijs.
- h. Regels en richtlijnen
van de examencommissie: het document van de examencommissie als bedoeld in artikel 7.12b van de wet, waarin verdere procedurele bepalingen zijn vervat met betrekking tot het onderwijs, de tentaminering, de gang van zaken rond tentamens en het examen.
- i. schoolvak: vak in het voortgezet onderwijs waarvoor een lesbevoegdheid behaald wordt
- j. studieadviseur: de persoon die is belast met het studieadvies van de opleiding.
- k. studiejaar: afhankelijk van het instroommoment het tijdvak dat aanvangt op 1 september of 1 februari en eindigt op respectievelijk 31 augustus of 31 januari van het daarop volgende kalenderjaar.
- l. studielink: het systeem waarmee de student zich (her)inschrijft voor een opleiding aan een hogeschool en/of universiteit.
- m. tentamen: een schriftelijk of mondeling onderzoek in een door een examiner gecontroleerde en in de tijd beperkte setting naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student betreffende een onderwijseenheid. De beoordeling wordt uitgedrukt in een eindscore. Een tentamen kan bestaan uit verschillende tentamenonderdelen (deelttentamens). Een tentamenherkansing bestrijkt dezelfde materie;
- n. vakapplicatieprogramma: een programma dat een student met een niet rechtstreeks toegang verlenende vooropleiding moet doen om te voldoen aan de vakinhoudelijke eisen.
- o. vakinhoudelijke eisen: de eisen die gesteld worden aan de vakkennis, zoals omschreven in de VSNU brochure Vakinhoudelijk Masterniveau uit 2007 en

- p. werkplekbegeleider: de Herziene vakinhoudelijke bekwaamheidseisen universitair opgeleide leraren uit 2015.
de vakdocent op de middelbare school die de student begeleidt bij het praktijkdeel

Artikel B.1.2 Gegevens opleiding

1. De opleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen met CROHO-nummer 68534, de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen met CROHO-nummer 68533 en de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen met CROHO-nummer 68535 wordt zowel in voltijd als in deeltijd verzorgd, en in het Nederlands uitgevoerd. De deeltijdopleiding heeft een nominale studieduur van 2 jaar.
2. De opleiding heeft een omvang van 60 EC.
3. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:
 - a. Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen:
 - Arabisch
 - Duits
 - Engels
 - Frans
 - Griekse en Latijnse Taal en Cultuur
 - Hebreeuws
 - Italiaans
 - Latijnse Taal en Cultuur
 - Nederlands
 - Russisch
 - Spaans
 - b. Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen:
 - Biologie
 - Informatica
 - Natuurkunde
 - Scheikunde
 - Wiskunde
 - c. Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen:
 - Aardrijkskunde
 - Algemene Economie
 - Bedrijfseconomie
 - Filosofie
 - Geschiedenis en Staatsinrichting
 - Godsdienst en Levensbeschouwing
 - Kunstgeschiedenis en Culturele en Kunstzinnige Vorming / Kunst Algemeen
 - Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen

Artikel B.1.3 Instroommoment

1. De opleiding wordt aangeboden met ingang van het eerste semester van een academisch jaar (1 september) en met ingang van het tweede semester (1 februari). Voor elk van deze instroommomenten geldt dat er sprake is van een studeerbaar onderwijsprogramma dat in de nominale duur volledig afgerond kan worden.
2. De afstudeerrichtingen Arabisch, Filosofie, Godsdienst en Levensbeschouwing, Hebreeuws, Italiaans en Russisch worden alleen aangeboden met ingang van het eerste semester van het academisch jaar (1 september). De nominale studieduur van de deeltijdvariant van deze afstudeerrichtingen is 2 jaar (24 maanden). Voor de overige afstudeerrichtingen bestaat de mogelijkheid de deeltijdopleiding versneld af te ronden, namelijk in 1,5 jaar (18 maanden).

Hoofdstuk 2 – Doelstellingen en eindtermen van de opleiding

Artikel B.2.1 Doelstelling opleiding

Met de opleiding wordt beoogd studenten op te leiden tot Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs. De opleiding combineert het ambachtelijke met het academische: studenten ontwikkelen een stevige kennisbasis en een onderzoekende houding in het vak en beroep, en staan tegelijkertijd met twee benen in de praktijk waar ze het ‘ambacht’ leren. Studenten worden opgeleid tot teamwerkers die initiatief nemen en draagvlak zoeken, en die zichzelf én een rolmodel voor leerlingen durven te zijn. Zij zijn gericht op innovatie en dragen actief bij aan het creëren van nieuwe kennis en aan schoolvak- en onderwijsontwikkeling.

Artikel B.2.2 Eindtermen

1. De bekwaamheidseisen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs zijn, naast de voor alle wo-masteropleidingen geldende Dublin-descriptoren en algemene wettelijke eisen, richtinggevend voor de doelstellingen en eindtermen van de lerarenopleidingen Voorbereidend Hoger Onderwijs. Deze bekwaamheidseisen zijn vastgelegd in de *Wet op het voortgezet onderwijs* (artikel 36 e.v.) en het *Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel* (zie ‘Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel’ (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0018692/2017-08-01>) en ‘Besluit van 16 maart 2017 tot wijziging van het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel en het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel BES in verband met de herijking van de bekwaamheidseisen voor leraren en docenten’ (<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stb-2017-148.html>)).

De eindtermen zijn geordend in twee categorieën:

- Eindtermen die rechtstreeks te maken hebben *met de kern van het beroep*: het onderwijsleerproces en het leren van leerlingen, te weten de vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid (eindterm 1 t/m 3).
- Eindtermen die betrekking hebben op meer algemene aspecten van professioneel handelen *ten dienste van die kern van het beroep*: te weten samenwerking met collega’s en de omgeving van de school en met reflectie en persoonlijke en professionele ontwikkeling (eindterm 4 t/m 5).

De opleiding draagt er zorg voor dat de afgestudeerde Leraar VHO in ieder geval:

1. aantoonbaar beschikt over vakinhoudelijke kennis en vaardigheden die het wo-bachelorniveau overstijgen dan wel verdiepen. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO:
 - a) de inhoud van vak beheerst / boven de leerstof staat;
 - b) daardoor de leerstof, voor het schooltype waarin de leraar werkzaam is, zo kan samenstellen, kiezen of bewerken dat de leerlingen die kunnen leren;
 - c) vanuit vakinhoudelijke expertise verbanden kan leggen met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap en het onderwijs betekenisvol kan maken voor de leerlingen;
 - d) daarmee kan bijdragen aan de algemene vorming van de leerlingen.
2. aantoonbaar beschikt over vakdidactische kennis en vaardigheden. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO:
 - a) de vakinhoud weet te vertalen in leerplannen of leertrajecten en dat doet op een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze;
 - b) de vakinhoud leerbaar maakt voor en afstemt op het niveau en kenmerken van de leerlingen, daarbij doelmatig gebruikmakend van (digitale) beschikbare leermiddelen;
 - c) het onderwijs kan ontwikkelen en evalueren;
 - d) het onderwijs doelmatig kan uitvoeren en het leren van leerlingen kan organiseren;
 - e) de vak inhoud/didactiek afstemt met de collega’s op school en laat aansluiten bij de visie en missie van de school.

3. aantoonbaar beschikt over pedagogische kennis en vaardigheden. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO:
 - a) de ontwikkeling van leerlingen volgt in hun leren en gedrag en daarop het handelen afstemt;
 - b) bijdraagt aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen;
 - c) bijdraagt aan de burgerschapsvorming en de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene;
 - d) met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor leerlingen kan realiseren;
 - e) in staat is om oordelen te formuleren, rekening houdend met de sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die horen bij het beroep.
4. aantoonbaar reflecteert ten behoeve van persoonlijke en professionele ontwikkeling. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO:
 - a) in staat is kritisch te reflecteren op alle aspecten die met zijn/haar persoonlijkheid, motivatie, attitudes, verwachtingen en cognities te maken hebben (die onder meer tot uiting komen in het pedagogisch handelen) en feedback hieromtrent ter harte te nemen
 - b) op onderzoeksmatige wijze de (eigen) onderwijspraktijk verbetert en blijft ontwikkelen;
 - c) in staat is (vak)kennis en -kunde actueel te houden;
 - d) in staat is een eigen positie te bepalen ten aanzien van de missie en visie van de school/instelling en bereid is een constructieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het vak/het onderwijs in de school.
5. aantoonbaar samenwerkt en communiceert met collega's en omgeving. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO:
 - a) het pedagogisch handelen kan afstemmen met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn;
 - b) de ontwikkeling van het vak/curriculum in de school kan afstemmen met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Arabisch een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Arabisch en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Arabisch in de onderbouw en/of bovenbouw.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Duits een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Duits en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Duits in de onderbouw en/of bovenbouw.
4. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Engels een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Engels en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Engels in de onderbouw en/of bovenbouw.
5. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Frans een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Frans en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Frans in de onderbouw en/of bovenbouw.
6. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Hebreeuws een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van

- Hebreeuws en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Hebreeuws in de onderbouw en/of bovenbouw.
7. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Italiaans een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Italiaans en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Italiaans in de onderbouw en/of bovenbouw.
 8. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Nederlands een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Nederlands en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Nederlands in de onderbouw en/of bovenbouw.
 9. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Russisch een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Russisch en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Russisch in de onderbouw en/of bovenbouw.
 10. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Spaans een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Spaans en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Spaans in de onderbouw en/of bovenbouw.
 11. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Italiaans een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Italiaans en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Italiaans in de onderbouw en/of bovenbouw.
 12. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Biologie een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Biologie en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Biologie in de onderbouw en/of bovenbouw.
 13. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Informatica een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Informatica en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Informatica in de onderbouw en/of bovenbouw.
 14. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Natuurkunde een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Natuurkunde en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Natuurkunde in de onderbouw en/of bovenbouw.
 15. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Scheikunde een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Scheikunde en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Scheikunde in de onderbouw en/of bovenbouw.
 16. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Wiskunde een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Wiskunde en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Wiskunde in de onderbouw en/of bovenbouw.

17. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Aardrijkskunde een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Aardrijkskunde en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Aardrijkskunde in de onderbouw en/of bovenbouw.
18. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Algemene Economie een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Algemene Economie en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Algemene Economie in de onderbouw en/of bovenbouw.
19. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Bedrijfseconomie een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Bedrijfseconomie en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Bedrijfseconomie in de bovenbouw.
20. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Filosofie een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Filosofie en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Filosofie in de bovenbouw.
21. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Geschiedenis en Staatsinrichting een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Geschiedenis en Staatsinrichting en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Geschiedenis en Staatsinrichting in de onderbouw en/of bovenbouw.
22. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Godsdienst en Levensbeschouwing een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Godsdienst en Levensbeschouwing en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Godsdienst en Levensbeschouwing in de onderbouw en/of bovenbouw.
23. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Griekse en Latijnse Taal en Cultuur een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Griekse en Latijnse Taal en Cultuur en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Griekse en Latijnse Taal en Cultuur in de onderbouw en/of bovenbouw.
24. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Kunstgeschiedenis en Culturele en Kunstzinnige Vorming / Kunst Algemeen een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Kunstgeschiedenis en Culturele en Kunstzinnige Vorming / Kunst Algemeen en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Kunstgeschiedenis en Culturele en Kunstzinnige Vorming / Kunst Algemeen in de bovenbouw.
25. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Latijnse Taal en Cultuur een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Latijnse Taal en Cultuur en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Latijnse Taal en Cultuur in de onderbouw en/of bovenbouw.
26. Onverminderd het bepaalde in lid 1 heeft de afgestudeerde van afstudeerrichting Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen een gedegen vakinhoudelijke kennis van en inzicht in het vakgebied en de vakdidactiek van Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen en kan op basis daarvan aantrekkelijke, effectieve en efficiënte leeractiviteiten ontwerpen, uitvoeren, begeleiden en evalueren voor het schoolvak Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen in de bovenbouw.

Hoofdstuk 3 – Nadere toelatingseisen

Artikel B.3.1 Toelatingseisen

1. Toelaatbaar tot de masteropleiding is de bezitter van een wo-masterdiploma of equivalent diploma van een Nederlandse of een buitenlandse instelling van hoger onderwijs, waarbij tijdens de bachelor of master minimaal 120 EC aan vakinhoud is behaald dat aansluit op het schoolvak van de te volgen masteropleiding. Daarnaast dient de student te beschikken over de Nederlandse taalvaardigheid die vereist is voor het verzorgen van onderwijs aan Nederlandse leerlingen, zie artikel B.3.5.
2. Voor een aantal schoolvakken worden aanvullende toelatingseisen gesteld. Deze aanvullende toelatingseisen worden jaarlijks vastgesteld en gepubliceerd op de studentensite van de Interfacultaire Lerarenopleidingen, A-Z, Regels, richtlijnen en overige regelingen.
3. Studenten die in september aan de opleiding willen beginnen, dienen uiterlijk op 31 augustus van het voorafgaande studiejaar het voor de toelating vereiste masterdiploma te hebben behaald. Studenten die in februari aan de opleiding willen beginnen, dienen uiterlijk op 31 januari van het desbetreffende studiejaar het voor de toelating vereiste masterdiploma te hebben behaald. Wie op de genoemde datum niet aan de toelatingseisen voldoet zoals bepaald in lid 1, kan niet starten met de opleiding.
4. Indien de student een vakinhoudelijke deficiëntie heeft in de vooropleiding, dan wordt er een vakapplicatie vastgesteld door de toelatingscommissie. Omvang en inhoud van dit vakapplicatieprogramma wordt besproken tijdens de intake en wordt definitief vastgesteld door de examencommissie. Wanneer het vakapplicatieprogramma 18 studiepunten of minder omvat kan de kandidaat dit gelijktijdig met de lerarenopleiding volgen. Wanneer het vakapplicatieprogramma meer dan 18 studiepunten omvat, moet de kandidaat het vakapplicatieprogramma tot 18 studiepunten of minder terugbrengen voordat met de opleiding begonnen kan worden.
5. Tot de deficiëntie in de vooropleiding behoort ook het hebben gevolgd van voortgezet onderwijs buiten het Europese deel van Nederland. Wie voortgezet onderwijs buiten het Europese deel van Nederland heeft gevolgd, is verplicht naast het bestaande programma het vak Nederlandse Onderwijscultuur te volgen en met een voldoende af te ronden.
6. Voor toelating op basis van een in het buitenland behaald diploma is een Nederlandse diplomawaardering vereist die uiterlijk op 1 augustus (bij start van de opleiding in september) dan wel uiterlijk op 1 januari (bij start van de opleiding in februari) ter beschikking van de examencommissie van de ILO dient te worden gesteld. Zie voor de nadere regeling van de toelating de Toelatingsregeling van de ILO. Deze staat gepubliceerd op de studentensite van de Interfacultaire Lerarenopleidingen, A-Z, Regels, richtlijnen en overige regelingen.

Artikel B.3.2 Toelatingsprocedure

1. De toelating tot de opleiding is opgedragen aan de toelatingscommissie van de betreffende opleiding. De samenstelling van de toelatingscommissie is opgenomen in de Toelatingsregeling.
2. De toelating wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding zal voldoen aan de in artikel B.3.1 bedoelde eisen ten aanzien van kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door de kandidaat gevolgde opleidingen.
3. In verband met het beschikbare aantal stageplaatsen en de opleidingscapaciteit kan er voor een aantal opleidingen een selectieprocedure gelden. Na sluiting van de aanmeldperiode wordt door de opleidingsdirecteur bepaald voor welke opleidingen er selectie dient plaats te vinden. Kandidaten op wie dit van toepassing is, worden tijdig op de hoogte gesteld. De toelatingscommissie brengt een rangorde aan tussen de ingediende verzoeken op basis van kennis, inzicht en vaardigheden van de kandidaten en tijdstip van aanmelding. De procedure van toelating is nader beschreven in de Toelatingsregeling.
4. Kandidaten die aan de opleiding willen beginnen vullen het digitale aanmeldingsformulier in dat wordt toegestuurd na inschrijving voor een ILO-opleiding bij Studielink. In een nader onderzoek

door de toelatingscommissie wordt vastgesteld of en onder welke condities de kandidaat toelaatbaar is tot de opleiding.

5. De kandidaat ontvangt een toelatingsbewijs dan wel een afwijzende beslissing. Hiertegen is beroep mogelijk bij het College van beroep voor de examens.
6. Alleen studenten die zowel zijn toegelaten tot een educatieve opleiding als staan ingeschreven voor een educatieve opleiding (of, in het geval van het traject 'Major Teaching', een opleiding van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI)) in Studielink zijn gerechtigd te participeren in de colleges.

Artikel B.3.3 Aangepaste trajecten

1. Bij de aanmelding van nieuwe kandidaten gaat de ILO na welke kandidaten die voldoen aan de toelatingseisen zoals vastgelegd in Artikel B.3.1 mogelijk voor een aangepast (verlicht) traject in aanmerking komen. De volgende categorieën kandidaten kunnen in aanmerking komen voor een aangepast mastertraject:
 - a) Kandidaten die kunnen aantonen tijdens de bacheloropleiding de minor Educatie (of na de bachelor de Educatieve module) te hebben afgerond.
 - b) Kandidaten die kunnen aantonen te beschikken over een tweedegraads bevoegdheid in hetzelfde schoolvak.
 - c) Kandidaten die kunnen aantonen te beschikken over een eerstegraads bevoegdheid in een ander schoolvak.
2. Kandidaten die niet tot een van de categorieën zoals benoemd in lid 1 behoren, maar die recent (niet langer dan drie jaar geleden) gedurende minimaal drie jaar gemiddeld acht lessen per week in het schoolvak hebben gegeven op een Nederlandse school voor voortgezet onderwijs, komen in aanmerking voor een assessment. Zij dienen hiervoor zelf een dergelijk onderzoek aan te vragen bij de examencommissie. Na aanmelding worden deze studenten per brief uitgenodigd bewijzen van eerder verworven competenties te overleggen. Op basis van deze bewijzen, een lesobservatie en een criteriumgericht interview beoordeelt de examencommissie of zij voor een aangepast traject in aanmerking komen. Aan de 'Eerder Verworven Competenties'-procedure zijn voor de student kosten verbonden: € 750 voor het assessment en het schrijven van het adviesrapport voor de ILO-examencommissie. De aanvraag voor de EVC-procedure dient uiterlijk 1 mei (start per 1 september) respectievelijk 1 november (start per 1 februari) te worden ingediend.

Artikel B.3.4 Uiterste termijn aanmelding

Een kandidaat dient via Studielink een verzoek in te worden toegelaten tot de opleiding. De uiterste termijn voor aanmelding is 1 mei voor de start per september en 1 november voor de start in februari.

Artikel B.3.5 Taaleisen Nederlands bij Nederlandstalige masteropleidingen

1. De kandidaat die geen Nederlandstalige vooropleiding heeft genoten, toont aan het Nederlands voldoende te beheersen om het wetenschappelijk onderwijs met succes te kunnen volgen.
2. Het taalniveau dat nodig is om de opleiding met succes te kunnen volgen is taalniveau 4F (niveau eind VWO) of, in termen van het Europees referentiekader, niveau C1 (*near native*).
3. Aan de eis kan worden voldaan door het met goed gevolg afleggen van het volgende examen: Toelatingsexamen Universiteit Leiden – gevorderd (TUL-gevorderd) van het Academisch Talencentrum van de Universiteit Leiden. Voor het onderdeel spreekvaardigheid moet dan minimaal een 7 1/2 worden behaald. De examencommissie kan, al dan niet op verzoek van de student, een ander examen aanwijzen.
4. De examencommissie behoudt zich het recht voor om – op voorspraak van de school waar de kandidaat het praktijkdeel van de opleiding uitvoert – aanvullende eisen te stellen aan de taalvaardigheid Nederlands.

Artikel B.3.6 Major Teaching

1. Een student die binnen de masteropleiding van de Faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI) kiest voor het traject 'Major Teaching' is toelaatbaar tot het studieprogramma van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen indien de student minimaal 48 EC aan studiepunten heeft behaald van de FNWI-vakmaster.

Hoofdstuk 4 – Opbouw van het curriculum*Artikel B.4.1 Samenstelling opleiding*

1. De opleiding bestaat uit een programma van 60 EC, waarvan 57 EC verplichte onderwijseenheden en 3 EC keuzeruimte. Van de 57 EC verplichte onderdelen wordt 30 EC besteed aan Onderwijspraktijk.

Artikel B.4.2 Verplichte onderwijseenheden

1. De verplichte onderwijseenheden voor de opleiding in voltijd zijn:

Naam onderwijseenheid	Studiegidsnr.	Aantal studiepunten	Semester*
Pedagogiek en Algemene Didactiek A	7104MA101Y	3	1
Pedagogiek en Algemene Didactiek B	7104MA102Y	3	1
Vakdidactiek 1	7104MA125Y	9	1
Onderwijspraktijk A	7104MA109Y	6	1
Onderwijspraktijk B	7104MA111Y	9	1
Vakdidactiek 2	7104MA108Y	3	2
Onderwijspraktijk C	7104MA114Y	15	2
Educatief Ontwerpen	7104MA126Y	9	2

* Aangezien de opleiding zowel een september- als een februaristart kent, worden bovenstaande vakken twee keer per jaar aangeboden (behalve voor de afstudeerrichtingen zoals gedefinieerd in artikel B.1.3.2).

2. De verplichte onderwijseenheden voor de opleiding in deeltijd (1,5 jaar) zijn:

Naam onderwijseenheid	Studiegidsnr.	Aantal studiepunten	Semester*
Pedagogiek en Algemene Didactiek A	7104MA101Y	3	1
Pedagogiek en Algemene Didactiek B	7104MA102Y	3	1
Vakdidactiek 1a (deeltijd)	7104MA106Y	6	1
Onderwijspraktijk A	7104MA109Y	6	1
Onderwijspraktijk B	7104MA111Y	9	1+2
Vakdidactiek 1b (deeltijd)	7104MA107Y	3	2
Vakdidactiek 2	7104MA108Y	3	2
Educatief Ontwerpen	7104MA126Y	9	3
Onderwijspraktijk C	7104MA114Y	15	2+3

* Aangezien de opleiding zowel een september- als een februaristart kent, worden bovenstaande vakken twee keer per jaar aangeboden (behalve voor de afstudeerrichtingen zoals gedefinieerd in artikel B.1.3.2).

3. De verplichte onderwijseenheden voor de opleiding in deeltijd (2 jaar) zijn:

Naam onderwijseenheid	Studiegidsnr.	Aantal studiepunten	Semester*
Pedagogiek en Algemene Didactiek A	7104MA101Y	3	1 of 2 **
Pedagogiek en Algemene Didactiek B	7104MA102Y	3	1 of 2 **
Vakdidactiek 1	7104MA125Y	9	1 of 2 **

Onderwijspraktijk A	7104MA109Y	6	1
Onderwijspraktijk B	7104MA111Y	9	2
Vakdidactiek 2	7104MA108Y	3	3
Onderwijspraktijk C	7104MA114Y	15	3+4
Educatief Ontwerpen	7104MA126Y	9	4

* Aangezien de opleiding zowel een september- als een februaristart kent, worden bovenstaande vakken twee keer per jaar aangeboden (behalve voor de afstudeerrichtingen zoals gedefinieerd in artikel B.1.3.2).

** De student kan kiezen om te beginnen met de vakken Pedagogiek en Algemene Didactiek A en B, of met het vak Vakdidactiek 1 (behalve voor de afstudeerrichtingen zoals gedefinieerd in artikel B.1.3.2).

Artikel B.4.3 Keuzeruimte

1. De omvang van de keuzeruimte is 3 EC. De student volgt een van de volgende onderwijseenheden ter invulling van de keuzeruimte:

Naam onderwijseenheid	Studiegidsnr.	Aantal studiepunten	Semester*
Pedagogische Ethiek	7104MA120Y	3	2
Leerling-Leerkrachtrelaties	7104MA121Y	3	2
Leerlingbegeleiding en Passend Onderwijs	7104MA122Y	3	2
Vernieuwend onderwijs: alles moet anders!?	71042M127Y	3	2
Democratie, actualiteit en controverse in de klas	7104MA142Y	3	2

* Aangezien de opleiding zowel een september- als een februaristart kent, worden er twee keer per jaar keuzevakken aangeboden. Het precieze aanbod kan iets verschillen per semester. Studenten die de opleiding doen in deeltijd (2 jaar), volgen een keuzevak in het 3^e semester.

Artikel B.4.4 Onderdelen elders

Onderdelen die tijdens de opleiding elders worden behaald, kunnen uitsluitend met voorafgaande toestemming van de examencommissie worden ingebracht in het examenprogramma van de student.

Artikel B.4.5 Praktijkdeel

1. Een student geeft gedurende zijn opleiding in totaal tenminste 100 klokuren zelfstandig les.
2. Het praktijkdeel moet worden uitgevoerd in het voortgezet onderwijs.
3. In de regel geeft de student tijdens het praktijkdeel de helft van de zelfstandige lessen in de bovenbouw van havo/vwo. De andere helft in de regel in het vmbo en/of de onderbouw havo/vwo. Voor schoolvakken die alleen in de bovenbouw worden aangeboden geldt dat de student in de regel de 100 klokuren zelfstandig lesgeeft in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs.
4. Afwijkingen van de regels zoals omschreven in lid 1-3 zijn voor specifieke schoolvakken nader beschreven in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.
5. Het praktijkdeel kan zowel plaatsvinden op een ILO-opleidingsschool als op een school voor voortgezet onderwijs die geen opleidingsschool van de ILO is:
 - a. *Praktijkdeel op een ILO-opleidingsschool*
De student die aan de opleiding begint zonder baan in het voortgezet onderwijs volgt in principe het praktijkgedeelte van de opleiding op een ILO-opleidingsschool.
 - b. *Praktijkdeel op niet-ILO-opleidingsschool*
Wanneer de student tijdens de opleiding een betaalde aanstelling of een stageplaats als leraar heeft aan een school voor voortgezet onderwijs die geen opleidingsschool van de ILO is, kan de student de examencommissie verzoeken die praktijkplaats goed te keuren als plaats waar het praktijkdeel van de opleiding wordt uitgevoerd. De goedkeuring van een betaalde aanstelling of stageplaats als praktijkdeel op een niet-ILO-opleidingsschool is afhankelijk van:
 - de omvang en inhoud van de aanstelling of de stageplaats
 - de begeleiding die de school de student in verband met de opleiding biedt.

Op beide punten stelt de examencommissie minimumeisen die gelijkwaardig zijn aan de eisen die met de ILO-opleidingsscholen zijn overeengekomen. Het gaat hierbij met name om het aantal zelfstandig les te geven klokuren in onder- en bovenbouw en om de begeleiding door een eerstegraads vakdocent, met minimaal twee jaar leservaring, een kwalificatie op het terrein van begeleiden, en bekend met het werken met de observatie en beoordelingsinstrumenten van de ILO.

- c. De procedure voor toewijzing en goedkeuring van een praktijkplek op een niet-ILO-opleidingsschool is opgenomen in de [Regels en richtlijnen van de examencommissie](#).
6. Om deel te kunnen nemen aan het praktijkdeel van de opleiding is het overleggen van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag een vereiste.

Artikel B.4.6 Vrij programma

1. Het is in verband met de wettelijke beroepsvereisten niet mogelijk een diploma van de master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs te behalen met een vrij onderwijsprogramma.

Artikel B.4.7 Collegedag

1. Studenten die in september beginnen aan de opleiding, volgen colleges op de donderdag. Studenten die in februari aan de opleiding beginnen, volgen colleges op de dinsdag.
2. Dat betekent dat op de desbetreffende collegedag er geen stage gelopen kan worden of, in het geval van een baan, gewerkt kan worden.
3. Deeltijdstudenten wisselen tussen bepaalde semesters van collegedag.
4. Als een student een onderwijseenheid moet herkansen, dan kan dit een semester later opnieuw gevolgd worden. De onderwijseenheid vindt dan plaats op de 'andere' collegedag.
5. Studenten met een aangepast traject dienen zich te informeren over de dag waarop colleges moeten worden gevolgd.

Artikel B.4.8 Volgordelijkheid tentamens

1. Idealiter wordt pas begonnen met het volgen van de colleges of de uitvoering van het praktijkgedeelte van de hieronder genoemde onderwijseenheden als de onder de ingangseis genoemde onderwijseenheden zijn afgerond. Is dit niet het geval, dan is het aan de vakcoördinator van de te volgen onderwijseenheid om de persoonlijke situatie van de student te beoordelen en op basis daarvan te besluiten of de student de colleges kan volgen of kan beginnen aan de uitvoering van het praktijkgedeelte, dan wel aan tentamens kan meedoen. Het besluit van de vakcoördinator wordt met onderbouwing zo snel mogelijk aan de student medegedeeld.

Naam onderwijseenheid	Studiegidsnr.	Studiepunten	Ingangseis(en)
Vakdidactiek 2	7104MA108Y	3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderwijspraktijk A moet zijn behaald ▪ Van de vakken Pedagogiek en Algemene Didactiek A en Pedagogiek en Algemene Didactiek B moet er minimaal één zijn behaald ▪ Van Onderwijspraktijk B moet het praktijkdeel zijn uitgevoerd en moeten de opdrachten zijn ingeleverd ▪ Van Vakdidactiek 1 moeten de colleges zijn gevolgd en de opdrachten zijn ingeleverd
Educatief Ontwerpen	7104MA126Y	9	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderwijspraktijk A moet zijn behaald ▪ Van de vakken Pedagogiek en Algemene Didactiek A en Pedagogiek en Algemene Didactiek B moet er minimaal één zijn behaald ▪ Van Onderwijspraktijk B moet het praktijkdeel zijn uitgevoerd en moeten de opdrachten zijn ingeleverd ▪ Van Vakdidactiek 1 moeten de colleges zijn gevolgd en de opdrachten zijn ingeleverd

Onderwijspraktijk C	7104MA114Y	15	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderwijspraktijk A moet zijn behaald ▪ Van Onderwijspraktijk B moet het praktijkdeel zijn uitgevoerd en moeten de opdrachten zijn ingeleverd
---------------------	------------	----	--

2. In bijzondere gevallen kan de examencommissie op gemotiveerd verzoek van de student al dan niet onder voorwaarden afwijken van de in het eerste lid genoemde volgorde en/of besluit.
3. Vanwege het duale karakter van de opleiding is het voor sommige examenonderdelen (opdrachten) essentieel om deze uit te voeren in een onderwijssetting. Dit geldt met name voor de vakken Pedagogiek en Algemene Didactiek A, Pedagogiek en Algemene Didactiek B en Educatief Ontwerpen. Als de student een van de zojuist genoemde vakken volgt zonder tegelijkertijd een vak van de Onderwijspraktijk te volgen, dan is de student zelf verantwoordelijk voor het vinden van een onderwijssetting waar deze opdracht uitgevoerd kan worden.

Artikel B.4.9 Nadere voorwaarden aanmelding voor onderwijseenheden en tentamens

1. Een student kan alleen deelnemen aan een bepaald studieonderdeel als de student daarvoor is ingeschreven. De aanmelding vindt plaats volgens de op de website aangegeven procedure en periode. Indien de aanmelding niet of niet tijdig heeft plaatsgevonden, kan deelname aan het onderwijs worden geweigerd.
2. Toelating voor een studieonderdeel met een beperkte capaciteit vindt plaats op basis van vooraf vastgestelde en gepubliceerde toelatingscriteria en voorrangregels, met dien verstande dat voor de opleiding ingeschreven studenten voorrang genieten bij de studieonderdelen die behoren tot het verplichte deel van hun opleiding.

Artikel B.4.10 Nadere voorwaarden tentamengelegenheden

1. De eerste tentamenkans is aansluitend op de onderwijsperiode waarin het vak wordt aangeboden.
2. Voor elk onderwijsonderdeel geldt dat de student per keer dat het onderdeel wordt aangeboden één kans en één herkansingsmogelijkheid heeft. De herkansingsmogelijkheid wordt zo aangeboden dat het nominaal studeren mogelijk maakt.
3. Voor de afronding van praktische oefeningen alsmede voor de cursussen die (mede) op een andere wijze dan via een schriftelijk (digitaal) tentamen worden afgesloten, geldt hetgeen ter zake in de handleiding voor de betreffende oefening of cursus is bepaald, waarbij ook een regeling voor het herkansen van een met een onvoldoende gewaardeerd werkstuk of andere tentamenvorm is opgenomen. Onderdeel van het bepaalde dient een termijn te zijn waarbinnen werkstukken, papers e.d. ingeleverd dienen te zijn.
4. In bijzondere gevallen kan de examencommissie op gemotiveerd verzoek van de student toestaan dat wordt afgeweken van het aantal malen dat tentamens binnen een studiejaar kunnen worden afgelegd.

Artikel B.4.11 Deelname aan onderwijs (aanwezigheidsverplichting)

1. In geval aan een onderwijseenheid een of meer werkgroepen zijn verbonden, is de student in beginsel verplicht deze bijeenkomsten bij te wonen en zich op deze bijeenkomsten voor te bereiden. Daarnaast wordt van de student een actieve participatie verwacht. In de studiehandleiding van de onderwijseenheid wordt de aanwezigheidsplicht nader toegelicht.
2. Wanneer de student door omstandigheden niet bij een werkgroep aanwezig kan zijn, dient de student de docent hierover te informeren, met opgaaf van redenen.
3. Indien de student door omstandigheden niet aan de aanwezigheidsverplichting kan voldoen, beoordeelt de docent, nadat de student een nadere toelichting en motivatie heeft kunnen geven, of en op welke wijze de student alsnog aan deze verplichting kan voldoen.
4. Indien de student het niet eens is met het besluit van de docent zoals bedoeld in lid 3, kan de student zich wenden tot de examencommissie.
5. De examencommissie kan, na een gemotiveerd verzoek van de student, een uitzondering maken op de aanwezigheidsverplichting.

Artikel B.4.12 Nadere voorwaarden vrijstelling

1. De examencommissie kan n.a.v. een schriftelijk verzoek van een student vrijstelling verlenen voor het afleggen van een of meer examenonderdelen, indien de student:
 - a) hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;
 - b) hetzij aantoont door werk- en/of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het desbetreffende onderdeel. Indien nodig vindt nader onderzoek plaats.
2. Studenten die de vakken Ontwerpmethoden en Ontwerponderzoek of het vak Educatief Ontwerpen hebben afgerond en die een tweede lesbevoegdheid willen behalen, kunnen in het kader van een aanvraag voor een aangepast traject de examencommissie verzoeken het vak Educatief Ontwerpen (9 EC) uit het verplichte curriculum te laten vervangen door het vak 'Educatief Ontwerpen – tweede lesbevoegdheid' (7104MA128Y, 3 EC). Studenten worden in dat geval vrijgesteld van het vak 'Educatief Ontwerpen – uitvoering' (7104MA129Y, 6 EC).

Artikel B.4.13 Geldigheidsduur resultaten

1. De geldigheidsduur van tentamens en vrijstellingen voor tentamens is als volgt beperkt:
 - a) De geldigheid van behaalde resultaten voor de vakken Onderwijspraktijk A, Onderwijspraktijk B en Onderwijspraktijk C is vijf jaar. Indien een student wil afwijken van deze regel, dan kan de student een verzoek indienen bij de Examencommissie.
 - b) De geldigheidsduur van behaalde resultaten van de overige vakken van de opleiding is onbeperkt.
2. Indien de afsluiting van een onderdeel bestaat uit meerdere deeltentamens, worden deze afzonderlijk beoordeeld en bepalen deze deelresultaten tezamen het eindcijfer. Deelresultaten zijn geldig gedurende één studiejaar. In uitzonderlijke gevallen kan de examencommissie besluiten dat een deelresultaat langer gehandhaafd blijft.

Artikel B.4.14 Graad

1. Aan de student die het masterexamen met goed gevolg heeft afgelegd van de opleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen wordt de graad Master of Arts verleend. Aan de student die het masterexamen met goed gevolg heeft afgelegd van de opleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen of de opleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen wordt de graad Master of Science verleend. De verleende graad wordt op het getuigschrift vermeld.
2. Aan de contractstudent die de opleiding volgt als zij-instromer-in-beroep, wordt na het afronden van het opleidingstraject een bekwaamheidsverklaring uitgereikt.
3. Studenten die de opleiding volgen als 'Major Teaching'-traject binnen een masteropleiding van de Faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica krijgen een aantekening op het masterdiploma van de met succes afgeronde masteropleiding van de Faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica waarbinnen het traject Major Teaching is gevolgd.
4. Een student die na het behalen van de vakken Pedagogiek en Algemene Didactiek A, Pedagogiek en Algemene Didactiek B, Vakdidactiek 1, Onderwijspraktijk A en Onderwijspraktijk B wil stoppen met de master, kan de Examencommissie verzoeken de beperkte tweedegraads lesbevoegdheid te verlenen. De student dient in dat geval te voldoen aan de eindtermen zoals geformuleerd voor de minor Educatie (zie Bijlage 1, artikel B.2.2), aan de vereisten van het praktijkdeel (zie Bijlage 1, artikel B.4.5) en aan de vereisten zoals gesteld aan de Praktijkbeoordeling van Onderwijspraktijk B voor de minor Educatie.

Hoofdstuk 5 – Onderwijs, toetsing en examinering

Artikel B.5.1 Taal waarin het onderwijs wordt verzorgd

1. De opleiding wordt in het Nederlands verzorgd.
2. Het onderwijs wordt gegeven in het Nederlands. Uitzondering hierop zijn de werkcolleges van de moderne vreemde talen Engels, Frans, Duits, Italiaans en Spaans waarin de doeltaal gehanteerd mag worden.
3. Tentamens worden afgenomen in het Nederlands. Uitzondering hierop zijn tentamens van de afstudeerrichting Engels. Deze tentamens kunnen afgenomen worden in het Engels.
4. In alle vakken kan Engelstalige literatuur gebruikt worden.
5. Bij Engelstalig onderwijs en/of toetsing is de '[Gedragscode vreemde talen UvA](#)' en het bepaalde in artikel 7.2 van de wet van toepassing.

Artikel B.5.2 Studiehandleiding

Elke onderwijseenheid heeft een studiehandleiding. De studiehandleiding wordt uiterlijk 10 werkdagen voor aanvang van de cursus op de digitale leeromgeving van het onderdeel gepubliceerd. De studiehandleiding bevat ten minste de volgende informatie:

- a) Algemene informatie over de onderwijseenheid, zoals de titel, inhoud en de werkvorm van de onderwijseenheid en een studieschema waarin duidelijk wordt hoe de onderwijseenheid past in het gehele programma;
- b) De leerdoelen van de onderwijseenheid en hoe die zich verhouden tot de eindtermen van de opleiding;
- c) De voor de onderwijseenheid geldende ingangseisen;
- d) De voor de onderwijseenheid geldende inspanningsverplichting:
 - i. Regels met betrekking tot de deelname aan het onderwijs en afwezigheid voor zover deze afwijken van de in de OER genoemde;
 - ii. Regels met betrekking tot het door de student te verrichten studie- en tentamenwerk;
- e) De wijze van tentaminering (tentamenvormen), waaronder de geldende data en/of termijnen
- f) De wijze waarop het eindresultaat tot stand komt, inclusief het gewicht van de tentamenonderdelen;
- g) De criteria die bij de beoordeling worden gehanteerd;
- h) De wijze waarop en wanneer voor tentamens in inzage en/of nabespreking en een herkansings-/reparatiemogelijkheid is voorzien;
- i) De wijze waarop schriftelijke werkstukken moeten worden ingeleverd, mede met het oog op de controle op plagiaat;
- j) De wijze van feedback op tentamens;
- k) De te gebruiken literatuur (materiaal) voor het onderdeel en de kosten hiervan, als deze EUR 10,50 per studiepunt overschrijden;
- l) De datum van beschikbaarheid van het eindcijfer;
- m) In de (cursus/studie/module)handleiding staat opgenomen, hetzij de voornaamste bevindingen van de cursusevaluatie, hetzij een verwijzing hiernaar;
- n) Een verwijzing naar de regeling '[Fraude en Plagiaatregeling studenten UvA](#)'

Artikel B.5.3 Vaststelling en bekendmaking uitslag examenonderdelen

1. De examinator stelt de uitslag van een schriftelijk of anderszins afgenomen examenonderdeel zo snel mogelijk vast, maar in ieder geval binnen 10 werkdagen na de dag waarop het is afgelegd (behoudens het kerst- en zomerreces zoals gespecificeerd door de opleiding).
2. De examinator of de vakcoördinator voorziet de onderwijsadministratie vervolgens binnen 5 werkdagen van de gegevens die nodig zijn om de uitslag te kunnen registreren. De onderwijsadministratie maakt de uitslag daarna binnen 5 werkdagen bekend via SIS.
3. De opleidingsdirecteur kan in bijzondere gevallen toestaan dat de nakijktermijn wordt verlengd tot een termijn van hooguit 20 werkdagen. In voorkomende gevallen zullen studenten daarover worden geïnformeerd.

4. Als een deeltentamen inhoudelijk voortbouwt op een vorig deeltentamen, dan moet de uitslag van het eerste deeltentamen minstens 5 werkdagen voor het volgende deeltentamen bekend worden gemaakt.
5. De uitslag moet minstens 10 werkdagen voor een mogelijke herkansing bekend worden gemaakt.

Artikel B.5.4 Cijfers en overige resultaten

1. De eindcijfers 5,1 tot en met 5,9 worden niet toegekend. Hierbij geldt dat het eindcijfer 6 of hoger geldt als een voldoende.

Artikel B.5.5 Beoordeling Onderwijspraktijk

1. Onderwijspraktijk bestaat uit de studieonderdelen Onderwijspraktijk A, Onderwijspraktijk B en Onderwijspraktijk C en heeft een gezamenlijke studielast van 30 EC.
2. Het onderdeel Onderwijspraktijk is gericht op de groei van het professioneel handelen en de professionele ontwikkeling in de praktijk:
 - Het *Professioneel handelen* ontwikkelt de student door de activiteiten in klas en school (het 'praktijkdeel').
 - De *Professionele ontwikkeling* wordt aan de hand van opdrachten, intervisie en reflecties gestuurd. Ook aandacht voor 'Professioneel Spreken' behoort hiertoe.
3. *Professioneel handelen* en *Professionele ontwikkeling* worden elk afzonderlijk beoordeeld en beiden moeten voldoende zijn om het onderdeel Onderwijspraktijk te kunnen afronden:
 - In het geval van een voldoende beoordeling voor *Professioneel handelen* en een onvoldoende beoordeling van de *Professionele ontwikkeling* heeft een student recht op een reguliere herkansingsmogelijkheid zoals beschreven in artikel B4.8 lid 2. In het geval van een onvoldoende beoordeling voor *Professioneel handelen* is het in lid 6 bepaalde van toepassing.
4. Beoordeling van het *praktijkdeel* vindt als volgt plaats:
 - a) De examinerator is de vakdidacticus.
 - b) De beoordeling van het praktijkdeel komt tot stand in overleg met de werkplekbegeleider waar het praktijkgedeelte is uitgevoerd en wordt gebaseerd op het beoordelingsformat en de bronnen voor beoordeling zoals beschreven in de studiehandleiding van Onderwijspraktijk. Uiteindelijk beslist de vakdidacticus welke beoordeling er wordt gegeven.
5. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt over de vraag of het praktijkdeel überhaupt voldoende is, moet de examencommissie worden ingelicht. Deze zal in dergelijke gevallen een derde beoordelaar aanwijzen die mede vanuit een eigen oordeel een bemiddelende rol kan spelen. Uiteindelijk heeft de examinerator het laatste woord. Elk studieonderdeel van de Onderwijspraktijk kent een eerste inlevermoment en een tweede inlevermoment (4-6 weken na het eerste inlevermoment). Het praktijkdeel moet voldoende zijn bij het tweede inlevermoment. Het niet inleveren van het beoordelingsformat voor het praktijkdeel bij het tweede inlevermoment door de student zoals gespecificeerd in de studiehandleiding geldt als een onvoldoende voor het praktijkdeel.
6. Wanneer het functioneren van de student in het praktijkdeel van de opleiding door de betreffende school bij het eerste inlevermoment als 'nog niet voldoende' wordt beoordeeld, maar er wel potentieel gezien wordt om tot een voldoende te komen, kan gebruik worden gemaakt van het tweede inlevermoment. Tijdens deze 4-6 extra weken wordt gekeken of het praktijkdeel met een voldoende of met een onvoldoende wordt beoordeeld. Deze regel geldt voor de vakken Onderwijspraktijk A en B, maar niet voor Onderwijspraktijk C.
7. Wanneer het functioneren van de student in het praktijkdeel van de opleiding door de betreffende school op enig moment als onvoldoende wordt beoordeeld, dan moet de student stoppen met het praktijkdeel op die school. Deze beoordeling vindt plaats met behulp van de beoordelingsinstrumenten zoals gespecificeerd in de studiehandleiding.
8. De student heeft recht op maximaal één herkansing voor dit onderdeel op een door de opleiding aan te wijzen opleidingsschool. Als een student daarvoor in aanmerking wil komen, dient de

student een verzoek in voor een ‘tweede kans-stage’ bij de examencommissie. De examencommissie stelt omvang en inhoud van de herkansing vast op basis van:

- het ingeklede verzoek van de student
- de praktijkbeoordeling op de eerste school.

De examencommissie hoort de student mondeling of schriftelijk. De examencommissie kan het verzoek op herkansing afwijzen met argumenten omkleed als zij geen mogelijkheden ziet op een succesvol vervolg van de opleiding. De praktische gang van zaken is beschreven in de ‘Procedure tweede kans praktijkdeel’. Deze procedure staat gepubliceerd op de studentensite van de ILO in de A-Z lijst onder Examencommissie. **Error! Hyperlink reference not valid.**

Artikel B.5.6 Beoordeling eindwerken

1. De opleiding kent twee eindwerken, te weten het Educatief Ontwerp en Onderwijspraktijk C.
2. De eindwerken worden, voor zover mogelijk, door een vakdidacticus en een tweede, onafhankelijke, beoordelaar beoordeeld.
3. Beide beoordelaars komen tot een gezamenlijk oordeel.

Artikel B.5.7 Nadere bepalingen voor het masterexamen

1. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen, kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslagen van de betreffende tentamens haar daartoe aanleiding geven.
2. Er zijn voor het masterexamen 12 examendata per studiejaar vastgesteld door het College van Bestuur. Binnen de ILO zijn er twee momenten per jaar waarop het diploma wordt uitgereikt. Desgewenst kunnen studenten die de opleiding succesvol hebben afgerond, maar waarvan de uitreiking van de bul op een later tijdstip plaatsvindt, een verklaring verkrijgen waaruit blijkt dat zij de opleiding hebben afgerond. De examendatum is de datum die op de bul staat; de uitreikingsdatum is de datum waarop het diploma daadwerkelijk door de examencommissie wordt uitgereikt.
3. Het examen dient door de student via het Studenten Informatie Systeem (SIS) te worden aangevraagd. Voor het aanvragen van het examen met de examendatum juli en december geldt – in verband met de vakantieperiode – een aangepaste datum.

Hoofdstuk 6 – Onderwijsevaluatie

Artikel 6.1 Onderwijsevaluatie

1. De opleiding draagt zorg voor evaluatie van het onderwijs. De faculteit stelt hiervoor (vak)evaluatierapporten ter beschikking. De opleiding kan ervoor kiezen om het onderwijs daarnaast op andere manieren te evalueren.
2. De opleidingscommissie heeft recht op inzage van de beschikbare onderwijsevaluaties en heeft als taak deze te bespreken. Daarnaast kan de opleidingscommissie op andere manieren informatie over de kwaliteit van het onderwijs verzamelen.
3. Naar aanleiding van het bespreken van de (vak)evaluatierapporten stuurt de opleidingscommissie suggesties naar de opleidingsdirecteur om de opleiding te verbeteren.

Hoofdstuk 7 – Overgangs- en slotbepalingen

Artikel B.7.1 Wijziging en periodieke beoordeling deel B

1. Een wijziging van deel B van de Onderwijs- en Examenregeling wordt door de decaan vastgesteld na advies van de desbetreffende opleidingscommissie. Het advies wordt in afschrift verzonden aan het bevoegde medezeggenschapsorgaan.
2. Een wijziging van deel B van de Onderwijs- en Examenregeling behoeft de instemming van de facultaire medezeggenschap op de onderdelen die niet de onderwerpen van artikel 7.13, tweede

lid onder a t/m g, alsmede het vierde lid WHW betreffen. Onderdelen die onderwerpen van artikel 7.13, tweede lid, onder v bevatten dienen ter advisering voorgelegd te worden aan de facultaire medezeggenschap.

3. Een wijziging van de Onderwijs- en Examenregeling kan slechts betrekking hebben op een lopend studiejaar, indien de belangen van de studenten daardoor aantoonbaar niet worden geschaad.

Artikel B.7.2 Bekendmaking

1. De decaan draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging daarvan.
2. De Onderwijs- en Examenregeling wordt geplaatst op de website van de faculteit.

Artikel B.7.3 Inwerkingtreding

Deel B van deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2019.

Aldus vastgesteld door de decaan van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen op 22 mei 2019.

Instemming en advies facultaire medezeggenschap,
Opleidingscommissie, d.d. 1 maart 2019
Examencommissie, d.d. 1 maart 2019
Facultaire Studentenraad, d.d. 9 mei 2019

Bijlage 1 – Regeling minor Educatie en Educatieve module

De Onderwijs- en Examenregeling (OER) is het document dat de hoofdlijnen van het programma en de examinering van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs vastlegt. De hierin genoemde regelingen zijn onverkort van toepassing op alle studenten die onderwijs bij de opleiding volgen, ongeacht het beginjaar van de studie.

Voor de minor Educatie en de Educatieve module geldt dat de OER van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs ook van toepassing is, met inachtneming van de volgende aanpassingen:

DEEL A – Facultair deel

1 – Algemene bepalingen

Artikel A.1.1 Toepasselijkheid regeling

1. Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de minor Educatie en de Educatieve module (hierna ook te noemen: de opleiding). Deze opleidingen worden verzorgd aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen (hierna ook te noemen: de faculteit) door de Interfacultaire Lerarenopleidingen (ILO) (hierna ook te noemen: de ILO) van de Universiteit van Amsterdam, samen met scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam en omgeving waarmee de ILO samenwerkingscontracten heeft afgesloten (hierna te noemen: de ILO-opleidingsscholen).

2. Vooropleiding en toelating

Artikel A.2.1 Vooropleiding

1. Voor de inschrijving voor de minor Educatie en Educatieve module zijn afwijkende eisen vastgesteld. Aan welke eisen de vooropleiding moet voldoen, is bepaald in deel B.
2. Artikel A.2.1, lid 2 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.
3. Artikel A.2.1, lid 3 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel A.2.2 Aanmelding en inschrijving

1. De datum voor aanmelding voor de minor Educatie en Educatieve module staat vermeld in bijlage 1, artikel B.3.4.

3. Inrichting opleiding

Artikel A.3.2 – Inrichting minor Educatie en Educatieve module en deelname aan onderwijs

2. De minor Educatie en Educatieve module hebben elk een omvang van 30 EC.
3. De minor Educatie en Educatieve module bestaan uit een verplicht deel en een stage in het voortgezet onderwijs en, indien van toepassing, een vakspecifiek facultatief deel, zoals nader bepaald in deel B.

4. Toetsing en examinering

Artikel A.4.11 Masterexamen

1. Artikel A.4.11 over het Masterexamen is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel A.4.12 Getuigschrift en verklaring

1. Artikel A.4.12, lid 1 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.
Regelingen rondom het getuigschrift van de minor Educatie en Educatieve module staan in bijlage 1, artikel B.4.14.

DEEL B – Opleidings specifieke deel

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

Artikel B.1.2 Gegevens minor Educatie en Educatieve module

1. De minor Educatie en Educatieve module wordt aangeboden voor 20 schoolvakken:

- Aardrijkskunde
- Algemene Economie
- Arabisch
- Biologie
- Duits
- Engels
- Frans
- Geschiedenis en Staatsinrichting
- Godsdienst en Levensbeschouwing
- Griekse en Latijnse Taal en Cultuur
- Hebreeuws
- Informatica
- Italiaans
- Latijnse Taal en Cultuur
- Natuurkunde
- Nederlands
- Russisch
- Scheikunde
- Spaans
- Wiskunde

De overige vier schoolvakken die door de ILO als master Leraar VHO worden aangeboden (Bedrijfseconomie, Filosofie, Kunstgeschiedenis en Maatschappijleer) worden alleen in de bovenbouw gegeven. Hierdoor is het niet mogelijk een tweedegraads lesbevoegdheid voor deze schoolvakken te behalen.

2. De minor Educatie en Educatieve module worden voltijds aangeboden (6 maanden).
3. Voor de schoolvakken Arabisch, Godsdienst en Levensbeschouwing, Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, Hebreeuws, Italiaans, Russisch en Spaans geldt dat het aantal stageplekken in de onderbouw (zeer) beperkt is. In het geval er geen stageplaats beschikbaar is, kan de minor of module voor dit schoolvak niet worden aangeboden aangezien de stage een verplicht onderdeel vormt van de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel B.1.3 Instroommoment

1. De minor Educatie en Educatieve module wordt zowel aangeboden in het eerste semester van een academisch jaar (1 september) als in het tweede semester (1 februari). Voor beide instroommomenten geldt dat er sprake is van een studeerbaar onderwijsprogramma dat in de nominale duur volledig afgerond kan worden.
2. Voor de schoolvakken Arabisch, Godsdienst en Levensbeschouwing, Hebreeuws, Italiaans en Russisch wordt de minor Educatie en Educatieve module alleen aangeboden met ingang van het eerste semester van het academisch jaar (1 september).

Hoofdstuk 2 – Doelstellingen en eindtermen van de minor Educatie en Educatieve module

Artikel B.2.1 Doelstelling minor Educatie en Educatieve module

Met de minor Educatie en de Educatieve module wordt beoogd studenten op te leiden tot Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs met een beperkte tweedegraads bevoegdheid. De opleiding combineert het ambachtelijke met het academische: studenten ontwikkelen een stevige kennisbasis en een onderzoekende houding in het vak en beroep, en staan tegelijkertijd met twee benen in de praktijk waar ze het ‘ambacht’ leren. Studenten worden opgeleid tot teamwerkers die initiatief nemen en draagvlak zoeken, en die zichzelf én een rolmodel voor leerlingen durven te zijn. Zij zijn gericht op innovatie en dragen actief bij aan het creëren van nieuwe kennis en aan schoolvak- en onderwijsontwikkeling.

Artikel B.2.2 Eindtermen

1. De bekwaamheidseisen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs zijn, naast de voor alle wo-bacheloropleidingen geldende Dublin-descriptoren en algemene wettelijke eisen, richtinggevend voor de doelstellingen en eindtermen van de minor Educatie en Educatieve module. Deze bekwaamheidseisen zijn vastgelegd in de *Wet op het voortgezet onderwijs* (artikel 36 e.v.) en het *Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel* (zie ‘Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel’ (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0018692/2017-08-01>) en ‘Besluit van 16 maart 2017 tot wijziging van het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel en het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel BES in verband met de herijking van de bekwaamheidseisen voor leraren en docenten’ (<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stb-2017-148.html>)). De eindtermen zijn toegespitst op de onderwijssector waarvoor de minor Educatie of Educatieve module opleidt en waarop de bevoegdheid die er sinds 2009 aan verbonden is betrekking heeft: de theoretische leerweg in het vmbo en de eerste drie klassen van havo en vwo.

De eindtermen zijn geordend in twee categorieën:

- Eindtermen die rechtstreeks te maken hebben *met de kern van het beroep*: het onderwijsleerproces en het leren van leerlingen, te weten de vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid (eindterm 1 t/m 3).
- Eindtermen die betrekking hebben op meer algemene aspecten van professioneel handelen *ten dienste van die kern van het beroep*: te weten samenwerking met collega’s en de omgeving van de school en met reflectie en persoonlijke en professionele ontwikkeling (eindterm 4 t/m 5).

De opleiding draagt er zorg voor dat de afgestudeerde Leraar VHO met een beperkte tweedegraads bevoegdheid in ieder geval:

1. aantoonbaar beschikt over vakinhoudelijke kennis en vaardigheden die verondersteld mogen worden op wo-bachelorniveau. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde leraar met de beperkte tweedegraads bevoegdheid:
 - a) de inhoud van het schoolvak in de onderbouw beheerst
 - b) daardoor de leerstof, voor het schooltype waarin de leraar werkzaam is, zo kan samenstellen, kiezen of bewerken dat de leerlingen die kunnen leren;
 - c) vanuit vakinhoudelijke expertise verbanden kan leggen met het dagelijks leven, en het onderwijs betekenisvol kan maken voor de leerlingen;
 - d) daarmee kan bijdragen aan de algemene vorming van de leerlingen.
2. aantoonbaar beschikt over vakdidactische kennis en vaardigheden. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO met een beperkte tweedegraads bevoegdheid:
 - a) de vakinhoud weet te vertalen in lessenreeksen en dat doet op een ontwikkelingsgerichte werkwijze;
 - b) de vakinhoud leerbaar maakt voor de leerlingen, daarbij doelmatig gebruikmakend van (digitale) beschikbare leermiddelen;

- c) het onderwijs kan ontwikkelen en evalueren;
 - d) het onderwijs doelmatig kan uitvoeren ;
 - e) de vak inhoud/didactiek afstemt met collega's.
3. aantoonbaar beschikt over pedagogische kennis en vaardigheden. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO met een beperkte tweedegraads bevoegdheid:
- a) het handelen af kan stemmen op de leerlingen;
 - b) zicht heeft op de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen;
 - c) bijdraagt aan burgerschapsvorming
 - d) in samenwerking met collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor leerlingen kan realiseren;
4. aantoonbaar reflecteert ten behoeve van persoonlijke en professionele ontwikkeling. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO met een beperkte tweedegraads bevoegdheid:
- a) in staat is kritisch te reflecteren op alle aspecten die met zijn/haar persoonlijkheid, motivatie, attitudes, verwachtingen en cognities te maken hebben (die onder meer tot uiting komen in het pedagogisch handelen) en feedback hieromtrent ter harte te nemen
 - b) de (eigen) onderwijspraktijk verbetert en blijft ontwikkelen;
 - c) (vak)kennis en -kunde actueel kan houden;
5. aantoonbaar samenwerkt en communiceert met collega's en omgeving. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde Leraar VHO met een beperkte tweedegraads bevoegdheid:
- a) het pedagogisch handelen kan bespreken met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn;
 - b) de ontwikkeling van het vak/curriculum in de school kan bespreken met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn.

Hoofdstuk 3 – Nadere toelatingseisen

Artikel B.3.1 Toelatingseisen

1. Toelaatbaar tot de minor Educatie en Educatieve module zijn studenten die:
 - a. een bacheloropleiding volgen (in het geval van de minor Educatie) respectievelijk hebben afgerond (in het geval van de Educatieve module) die is opgenomen in de zogenaamde 'Verwantschapstabel'. De 'Regeling verwantschapstabel educatieve minor' is vastgesteld door de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (zie wetten.overheid.nl voor de meest actuele versie). De minorstudent dient 90 EC van de bacheloropleiding in de richting van het desbetreffende schoolvak te hebben behaald om toelaatbaar te zijn tot de minor.
 - b. De student dient bovendien te beschikken over de Nederlandse taalvaardigheid die vereist is voor het verzorgen van onderwijs aan Nederlandstalige leerlingen (zie lid 1, 2 en 3 artikel B.3.5).
- 2a. Studenten die in september aan de educatieve minor willen beginnen, dienen uiterlijk 31 augustus de voor de toelating vereiste 90 EC te hebben behaald van de bacheloropleiding in de richting van het desbetreffende schoolvak. Voor studenten die in februari beginnen, is deze datum 31 januari. Wie op de genoemde datum niet aan de toelatingseisen voldoet zoals bepaald in bijlage 1, artikel B.3.1, kan niet starten met de opleiding.
- 2b. Kandidaten die in september aan de educatieve module willen beginnen, dienen uiterlijk 31 augustus het voor de toelating vereiste bachelordiploma te hebben behaald. Voor kandidaten die in februari beginnen, is deze datum 31 januari. Wie op de genoemde datum niet aan de toelatingseisen voldoet zoals bepaald in bijlage 1, artikel B.3.1, kan niet starten met de opleiding.
3. Artikel B.3.1, lid 3 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.
4. Artikel B.3.1, lid 4 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module

5. Studenten die de minor Educatie of Educatieve module willen volgen, maar het eigen voortgezet onderwijs in het buitenland hebben gevolgd, zijn verplicht naast het bestaande programma het vak Nederlandse Onderwijscultuur te volgen en met een voldoende af te ronden.
6. Studenten die menen toelaatbaar te zijn tot de Educatieve module dan wel recht te hebben op vrijstellingen binnen de Educatieve module op basis van eerder behaalde vakken van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs kunnen hiertoe een verzoek indienen bij de Examencommissie.

Artikel B.3.2 Toelatingsprocedure

4. Studenten die de minor Educatie en Educatieve module willen volgen, melden zich aan via het aanmeldformulier. Daarna volgt een kennismakingsgesprek en/of intakeprocedure.
6. Artikel B.3.2, lid 6 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel B.3.3 Aangepaste trajecten

Artikel B.3.3 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel B.3.4 Uiterste termijn aanmelding

Studenten en kandidaten dienen zich aan te melden voor de minor Educatie en Educatieve module zoals beschreven in bijlage 1, artikel B.3.2, lid 4. De uiterste termijn voor aanmelding is 1 mei voor de start per september en 1 november voor de start in februari.

Artikel B.3.6 Major Teaching

Artikel B.3.6 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Hoofdstuk 4 – Opbouw van het curriculum

Artikel B.4.1 Samenstelling minor Educatie en Educatieve module

1. De minor Educatie en Educatieve module bestaat uit 30 EC verplichte onderwijseenheden, waarvan 15 EC worden besteed aan Onderwijspraktijk.

Artikel B.4.2 Verplichte onderwijseenheden

1. De verplichte onderwijseenheden voor de minor Educatie en Educatieve module zijn:

<i>Naam onderwijseenheid</i>	<i>Studiegids-nummer</i>	<i>Aantal studiepunten</i>	<i>Sem.</i>
Pedagogiek en Algemene Didactiek A (minor)	7103ME061Y	3	1 of 2
Pedagogiek en Algemene Didactiek B (minor)	7103ME062Y	3	1 of 2
Vakdidactiek 1 (minor)	7103ME063Y	9	1 of 2
Onderwijspraktijk A (minor)	7103ME064Y	6	1 of 2
Onderwijspraktijk B (minor)	7103ME065Y	9	1 of 2

Het is niet mogelijk de minor Educatie en Educatieve module in deeltijd te volgen. De tekst uit artikel B.4.2 over het deeltijdprogramma is niet van toepassing.

Artikel B.4.3 Keuzeruimte

Artikel B.4.3 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel B.4.5 Praktijkdeel

1. Een student geeft gedurende de minor Educatie en Educatieve module in totaal tenminste 50 klokuren zelfstandig les.

3. In de regel geeft de student tijdens het praktijkdeel les in de onderbouw van het voortgezet onderwijs (havo, vwo of vmbo-tl). Afwijkingen van deze regel voor specifieke schoolvakken zijn nader beschreven in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel B.4.6 Vrij programma

1. Het is in verband met de wettelijke beroepsvereisten niet mogelijk de minor Educatie of Educatieve module te behalen met een vrij onderwijsprogramma.

Artikel B.4.8 Volgordelijkheid tentamens

Artikel B.4.8 is niet van toepassing voor de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel B.4.14 Graad

1. Artikel B.4.14 is niet van toepassing voor de minor Educatie en Educatieve module.
2. Educatieve minor en modulestudenten die de onder bijlage 1, B.4.2 genoemde vakken met een voldoende hebben afgesloten, worden na afronding van de betreffende bacheloropleiding een beperkte tweedegraads lesbevoegdheid voor leraar vmbo-tl en de onderbouw van havo/vwo in het betreffende schoolvak verleend.
- 3a. Het getuigschrift van studenten die de educatieve minor met succes hebben afgerond, wordt uitgereikt door de opleiding waar de minorstudent een bacheloropleiding volgt. De beperkte tweedegraads bevoegdheid wordt vervolgens door de faculteit die het getuigschrift uitreikt, bijgeschreven op het bachelordiploma. De beperkte tweedegraads lesbevoegdheid wordt pas van kracht bij het behalen van het bachelordiploma.
- 3b. Aan studenten die de Educatieve module met succes hebben afgerond, wordt door de Interfacultaire Lerarenopleiding (ILO) een certificaat afgegeven. Dit certificaat geeft in combinatie met het bachelordiploma in de richting van het desbetreffende schoolvak de beperkte tweedegraads lesbevoegdheid.

Hoofdstuk 5 – Onderwijs, toetsing en examinering

Artikel B.5.5 Beoordeling Onderwijspraktijk

1. Onderwijspraktijk bestaat uit de studieonderdelen Onderwijspraktijk A en B, en heeft een gezamenlijke studielast van 15 EC.

Artikel B.5.6 Beoordeling eindwerken

Artikel B.5.6 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Artikel B.5.7 Nadere bepalingen voor het masterexamen

Artikel B.5.7 is niet van toepassing op de minor Educatie en Educatieve module.

Bijlage – Verwantschapstabel educatieve minor

Regeling verwantschapstabel educatieve minor zoals vastgesteld op 18 december 2018 (zie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0028148/2018-12-18>):

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
Sociale Geografie en Planologie	56838		Leraar Aardrijkskunde
Aardwetenschappen	56986		,
Aarde en economie	50668		,
Soil, Water and Athmosphere ¹	56968		,
Landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning ²	56848		,
International Land and Water Management ³	50100		,
Future Planet Studies	50425		,
Geografie, Planologie en Milieu	56947	Radboud Universiteit Nijmegen	,
Arabische Taal en Cultuur	56040		Leraar Arabisch
Biologie	56860		Leraar Biologie
Biomedische Wetenschappen	56990	Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam, Radboud Universiteit	,
Animal Sciences (leertraject onderwijsbevoegdheid Biologie) ⁴	56849	Wageningen University	,
Plantenwetenschappen (leertraject onderwijs bevoegdheid Biologie) ⁵	56835	Wageningen University	,
Duitse Taal en Cultuur (afstudeerrichting Duits)	56805		Leraar Duits
Afstudeerrichting Duits van de opleiding Europese Talen en Culturen	56124	Rijksuniversiteit Groningen	,
Taal- en Cultuurstudies (afstudeerrichting Duits)	56801		,
Liberal Arts and Sciences	50393	Universiteit Utrecht	,

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
(afstudeerrichting Duits)			
Chinastudies	56818		Leraar Chinees
Economie	56401		Leraar Economie
Economie en Bedrijfseconomie	50950	Rijksuniversiteit Groningen, Erasmus Universiteit Rotterdam, Vrije Universiteit Amsterdam, Radboud Universiteit Nijmegen, Tilburg University, Universiteit Utrecht	,
Bedrijfskunde	50645		,
Economie en Beleid	50101	Wageningen University	,
Bedrijfseconomie	50750	Tilburg University	,
Economie en Bedrijfskunde	50905	Universiteit van Amsterdam	,
International Business Administration	50952	Universiteit Twente	,
Technische Bedrijfskunde	56994	Universiteit Twente	,
Engelse Taal en Cultuur	56806		Leraar Engels
English Language and Culture	50290	Rijksuniversiteit Groningen	,
Taal- en Cultuurstudies (afstudeerrichting Engels)	56801		,
Literatuur en Samenleving	55823		,
Communicatie- en Informatiewetenschappen	56826	Vrije Universiteit Amsterdam	,
Liberal Arts and Sciences (afstudeerrichting Engels)	50393	Universiteit Utrecht	,
Afstudeerrichting Engels van de opleiding Europese Talen en Culturen	56124	Rijksuniversiteit Groningen	,
Filosofie	56081		Leraar Filosofie
Franse Taal en Cultuur	56808		Leraar Frans
Afstudeerrichting Frans van de opleiding	56074		,

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
Romaanse Talen en Culturen			
Afstudeerrichting Frans van de opleiding Europese Talen en Culturen	56124	Rijksuniversiteit Groningen	,
Taal- en Cultuurstudies (afstudeerrichting Frans)	56801		,
Liberal Arts and Sciences (afstudeerrichting Frans)	50393	Universiteit Utrecht	,
Minorities & Multilingualism	56012		Leraar Fries
Geschiedenis	56034		Leraar Geschiedenis en Staatsinrichting
Algemene Cultuurwetenschappen	56823		,
Theologie	56109		Leraar Godsdienst en Levensbeschouwing
Religiewetenschappen	50902		,
Theologie (joint degree)	55004	Vrije Universiteit Amsterdam	,
Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	56003		Leraar Grieks, Latijn en KCV
Informatica	56978		Leraar Informatica
Computer Science	50426	Vrije Universiteit Amsterdam	,
Informatiekunde	56842	Universiteit van Amsterdam; Universiteit Utrecht	,
Electrical Engineering	56953	TU Delft; TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Bedrijfsinformatietechnologie	56066		,
Creative Technology	50447		,
Technische Informatica	56964	TU Eindhoven, Universiteit Twente	,
Data Science and Knowledge Engineering	50300		,
Lifestyle Informatics	56983		,

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
Informatie, Multimedia en Management	56869		,
Italiaanse Taal en Cultuur	56809		Leraar Italiaans
Kunstgeschiedenis	56824		Leraar Kunstvakken-I en Kunstvakken-II
Latijnse Taal en Cultuur	56816		Leraar Latijn en KCV
Oudheidswetenschappen	56704	Vrije Universiteit Amsterdam	,
Sociologie	56601		Leraar Maatschappijleer
Politicologie	56606		,
Algemene Sociale Wetenschappen	56631		,
Bestuurskunde	56627		,
Management, Society and Technology	56654		,
Bestuurs- en Organisationswetenschap	50007		,
Culturele Antropologie en Ontwikkelingsociologie	50035		,
Communicatiewetenschap	56615		,
Economie en Bedrijfseconomie	50950	Rijksuniversiteit Groningen; Universiteit Utrecht; Erasmus Universiteit Rotterdam; Vrije Universiteit Amsterdam; Radboud Universiteit Nijmegen; Tilburg University	Leraar Management en organisatie
Bedrijfskunde	50645		,
Bedrijfseconomie	50750		,
International Business	50019		,
International Business Administration	50952	Universiteit Twente	,
Technische Bedrijfskunde	56994	Universiteit Twente	,
Technische Natuurkunde	56962	TU Delft, TU Eindhoven,	Leraar Natuurkunde

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
		Universiteit Twente	
Natuur- en Sterrenkunde	56984		,
Medische Natuurwetenschappen	50800		,
Electrical Engineering	56953	TU Delft TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Werktuigbouwkunde	56966	TU Delft, TU Eindhoven, Universiteit Twente	,
Advanced Technology	50002	Universiteit Twente	,
Science, Business & Innovation	50670		,
Biomedische Technologie	56226	TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Civiele Techniek	56952	TU Delft; Universiteit Twente	,
Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek	56956	TU Delft	,
Moleculaire Levenswetenschappen	59304		,
Technische Aardwetenschappen	56959		,
Environmental Sciences	56283		,
Biotechnologie	56841		,
Technische Informatica	56964	TU Delft; TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Werktuigbouwkunde	56966	TU Delft, TU Eindhoven, Universiteit Twente	,
Industrieel Ontwerpen	56955	TU Delft; Universiteit Twente	,
Industrial Design	50441	TU Eindhoven	,
Maritieme Techniek	56957	TU Delft	,
Soil, Water and Athmosphere	56968		,
Nanobiologie (joint degree)	55003	Tu Delft en Erasmus Universiteit Rotterdam	,
Bouwkunde	56951	Technische Universiteit	,

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
		Eindhoven	
Agrotechnologie	56831		
Bèta-gamma	50250		,
Science	56948	Radboud Universiteit Nijmegen	,
Sterrenkunde	50205	Rijksuniversiteit Groningen	,
Natuurkunde	50206	Rijksuniversiteit Groningen	,
Nederlandse Taal en Cultuur	56804		Leraar Nederlands
Algemene Cultuurwetenschappen	56823	Tilburg University, Open Universiteit	,
Communicatie en Informatiewetenschappen	56826	Tilburg University	,
Afstudeerrichting Russisch van de opleiding Slavische Talen en Culturen	56813		Leraar Russisch
Scheikunde	56857		Leraar Scheikunde
Scheikundige Technologie	56960		,
Life Science and Technology	56286		,
Bèta-gamma	50250		,
Biotechnologie	56841		,
Molecular Science and Technology (joint degree)	55009		,
Science, Business and Innovation	50670		,
Food Technology	56973		,
Environmental Sciences	56283		,
Farmaceutische Wetenschappen	56989		,
Farmacie	56157	Rijksuniversiteit Groningen	,
Moleculaire Levenswetenschappen	59304		,

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
Medische Natuurwetenschappen	50800		,
Biomedische Technologie	56226	TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Bio-Farmaceutische Wetenschappen	50207	Universiteit Leiden	,
Science	56948	Radboud Universiteit Nijmegen	,
Spaanse Taal en Cultuur	56810		Leraar Spaans
Latijns-Amerikastudies	56052		,
Afstudeerrichting Spaans van de opleiding Romaanse Talen en Culturen	56074		,
Afstudeerrichting Spaans van de opleiding Europese Talen en Culturen	56124	Rijksuniversiteit Groningen	,
Industrieel Ontwerpen	56955	TU Delft; Universiteit Twente	Leraar Techniek
Industrial Design	50441	TU Eindhoven	,
Civiele Techniek	56952	TU Delft; Universiteit Twente	,
Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek	56956	TU Delft	,
Werktuigbouwkunde	56966	TU Delft; TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Bouwkunde	56951	TU Delft; TU Eindhoven	,
Electrical Engineering	56953	TU Delft; TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Advanced Technology	50002	Universiteit Twente	,
Maritieme Techniek	56957	TU Delft	,
Technische Natuurkunde	56962	TU Delft; TU Eindhoven; Universiteit Twente	,
Wiskunde	56980		Leraar Wiskunde
Technische Wiskunde	56965		,
Natuurkunde	50206		,
Sterrenkunde	50205		,

Wo bachelor in combinatie met educatieve minor	CROHO code	Universiteit indien beperkt tot daarbij genoemde universiteit(en)	Bevoegdheid
Bèta-gamma	50250	Universiteit van Amsterdam	'
Econometrie en Operationele Research	56833	Tilburg University, Vrije Universiteit Amsterdam	'
Technische Natuurkunde	56962	TU Delft; TU Eindhoven; Universiteit Twente	'
Electrical Engineering	56953	TU Delft, TU Eindhoven, Universiteit Twente	'
Werktuigbouwkunde	56966	TU Delft, TU Eindhoven, Universiteit Twente	'
Technische Informatica	56964	TU Delft, TU Eindhoven, Universiteit Twente	'
Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek	56956	TU Delft	'
Civiele Techniek	56952	TU Delft; Universiteit Twente	'
Maritieme Techniek	56957	TU Delft	'
Business Analytics	56856	Vrije Universiteit Amsterdam	'
Biomedische Technologie	56226	Technische Universiteit Eindhoven	'
Technische Bedrijfskunde	56994	Universiteit Twente, TU Eindhoven	'